

Dreiging van vogelgriep houdt aan

Interview met de nieuwe Voorzitter van de Landsbond Pluimvee West-Vlaanderen

➤ Vaccineren tegen vogelgriep: een alternatief?

➤ Evolutie legkippenhuisvesting in Canada en de USA

➤ Middenprijs Deinze duidelijk hoger dan ABC in 2021

➤ PANO en de braadkippensector

Een sprankelend voorbeeld van microbiel evenwicht: Ecobiol® Fizz

Voerwisselingen, vaccinaties, verminderde voeropname – uw koppel staat voor voortdurende uitdagingen. Goed om te weten dat Ecobiol® Fizz u een snelle en gemakkelijke manier geeft om een natuurlijk uitgebalanceerde microbiota te ondersteunen. De oplosbare probiotische tablet verdeelt sporen homogeen in watertanks en voorraadoplossingen, zonder biofilmvorming of verstopping in waterleidingen. Laat de microbiota van uw koppels fonkelen – en uw winst zal schitteren.

animal-nutrition@evonik.com
www.evonik.com/ecobiolfizz

Ecobiol® Fizz

Bepaalde verklaringen zijn mogelijk niet in alle geografische regio's van toepassing.
Productgerelateerde claims kunnen verschillen op basis van regionale of nationale vereisten.

Bekijk dit product op
www.vetshops.be

Vraag ernaar bij uw dierenarts.

TEMPO team

**Europese Pluimvee
Services-België**

**Stationsstraat 37 bus 3
3582 BERINGEN**

JULLIE VANGBEDRIJF
(In samenwerking met E.P.S.-België)

- ✓ Wij laden/lossen alle soorten kippen en pluimvee.
- ✓ Wij leveren eerste kwaliteit.
- ✓ Stipte bediening; juiste tijd en juiste plaats.
- ✓ Onze ervaring is uw garantie.

Tel & Fax +32 (0) 3 82 86 708 • GSM + 32 (0) 495 86 83 80 • Email Tempogroep@gmail.com

Kwaliteit heeft zijn prijs

Na het zien van de recente reportage van PANO, hoe het komt - en kan - dat ons kippenvlees zo goedkoop is dit mijn conclusie. Het is vooral goed dat de mensen eens zien hoe het er in werkelijkheid aan toe gaat op onze bedrijven en welke inspanningen wij er allemaal voor doen!

Zeker op vlak van voedselveiligheid is het belangrijk dat we heel veel aandacht blijven schenken aan o.a. salmonella, wat in het programma nog eens duidelijk naar voor kwam. Maar ook dat heeft zijn prijs nu de bijdragen aan het salmonellafonds terug flink verhoogd zijn. Een extra kost voor ons, zonder enige return. Lees ook de bedenkingen over deze PANO reportage, van onze hoofdredacteur, verderop in ons vakblad.

Eigenlijk wordt het hoog tijd dat er eens een groot onderzoek opgestart wordt die gans de sector doorlicht op economisch vlak. Beginnend met de opfok, over producenten, handel, slachterijen en verwerkers heen tot aan de retail. We weten allemaal dat het verdienmodel fout zit, maar het zou meer duidelijkheid geven waar de knelpunten zitten en ook de grote winsten. Een oproep aan onze minister van landbouw om dit in overweging te nemen.

Verder in dit nummer hebben we het toch nog over de illegale inbraken op onze bedrijven en de reactie van de minister van justitie. Als Landsbond Pluimvee moeten we hier blijven aan werken want het is gewoon onaanvaardbaar. Ook de legsector, met hoe de huisvesting in Canada en de USA op een keerpunt staat, komt aan bod.

Tenslotte, blijft alert en doe er alles aan om de bio-veiligheid op jullie bedrijven te verzekeren zodat de vogelgriep ons niet opnieuw in zijn greep krijgt.

Danny Coulier, Voorzitter Landsbond Pluimvee

NestBorn VEEL MEER DAN ALLEEN VROEGE VOEDING

MINDER ANTIBIOTICA

Tot 50%

BETER EINDGEWICHT

+ 50 tot 70 gram

BETERE VOEDERCONVERSIE

2 tot 4 punten

BETERE VOETZOOLScore

Tot 50%

DIERVRIENDELIJK, ROBUUST EN GEZOND

www.nestborn.eu

Nieuwe site!

INHOUD

8 PANO en de braadkippensector.

Vanzelfsprekend komen we terug op de PANO TV uitzending van 26 januari. Na maandenlange voorbereiding en consultaties van het onderzoeksteam van dit kritisch programma hielden de meeste braadkippenhouders hun hart vast. Want meestal wordt er in de grote pers slechts aan onze sector aandacht besteed als er negatief kan gecommuniceerd worden. Gelukkig was de benadering toch wat genuanceerd.

13 Kennismaking met de Voorzitter van de Landsbond Pluimvee West Vlaanderen

Begin dit jaar heeft Chris Dhondt de fakkel overgenomen van Danny Coulier als voorzitter van de West Vlaamse afdeling van de Landsbond Pluimvee. Meer dan tijd om de persoon en zijn bedrijf voor te stellen. In een interview peilen we ook naar zijn motivatie en ideeën..

16 De huisvesting van legkippen in de USA en Canada

In andere delen van de wereld worden legkippen nog bijna uitsluitend in klassieke kooien gehuisvest. Maar ook in Canada en USA is er toenemende druk naar kooivrije huisvesting. Nu wordt nauwelijks een 15% van het bestand in niet kooisystemen gehouden. Maar er is ook daar een evolutie gaande die voor de sector niet altijd rimpelloos verloopt.

Colofon

Pluimvee is een uitgave van de Vereniging Voorlichting Pluimveehouders, vzw (VVP).

Hoofredactie: Luc Maertens
Burgemeester Maenhautstraat 73 - Merelbeke
Tel. 09.252.36.77 - 0498 040691 - lucmaertens@skynet.be

Redactieleden: Dirk Mertens, Jaak Reyners, Ir. Karolien Langendries, Ir. Luc Maertens, Prof. Dr. Marc Heyndrickx, Dr. Nathalie Sleenckx, Dr. Delphine Vandaele, Martijn Chombaere, Danny Coulier, Clem Reynders, Dr. ir. Evelyne Delezie, Ir. Bruno Vandorpe, Drs Tommy Van Limbergen

Administratie VVP: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge - Tel. 0474.619808
secretariaat@pluimvee.be - BTW BE 0406 909 555

Abonnementen: Jolien Lafaut - secretariaat@pluimvee.be
Steeds voor een jaargang: 100€ (België) - Buitenland: 115€
op rek. nr. BE71 7340 4655 6369

Advertenties: Luc Maertens - 0498 040691
advertenties@pluimvee.be

Verantwoordelijke uitgever: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge

Drukkerij: Vanhalst - Nijverheidsweg 21, 9820 Merelbeke
09 221 12 41 - info@drukkerij-vanhalst.be

Website Pluimvee: www.pluimvee.be

Overname artikels: alle bijdragen en advertenties verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de inzender. Overname van artikels uit deze periodiek is enkel toegestaan mits toestemming van de redactie.

Disclaimer: Pluimvee is een uitgave van VVPvzw, opgesteld om te voorzien in de informatiebehoefte onder pluimveehouders. Wij wijzen iedere aansprakelijkheid ten aanzien van de juistheid, volledigheid en actualiteit van de geboden informatie uitdrukkelijk van de hand. VVP is niet aansprakelijk voor het gebruik van de informatie in deze publicatie.

3 Standpunt	25 Proefbedrijf
4 Inhoud	Pluimveehouderij
5 Vogelgriep situatie	26 Juridisch
6 Vaccineren tegen vogelgriep	28 Deinze vs ABC
8 PANO bedenkingen	30 Nieuws bedrijven
10 Brief naar Quickenborne	31 Berichten
13 Reportage/interview	30 Kort Nieuws
16 Huisvesting leghennen	33 Column
19 Onderzoek	34 Marktberichten
22 Wereldvleesconsumptie	

Agenda

- 5 maart 2022:** Algemene vergadering Landsbond Pluimvee Limburg
- 25 maart 2022:** Algemene vergadering Landsbond Pluimvee Oost Vlaanderen
- 20-22 Mei 2022:** Agridagen te Ravels
- 27 mei 2022:** Algemene vergadering Landsbond Pluimvee West Vlaanderen
- 28 oktober 2022:** Algemene vergadering Landsbond Pluimvee Antwerpen

Blijvende grote dreiging van vogelgriep

De situatie alsmede de maatregelen om de besmetting met hoogpathogene vogelgriep (HPAI) te voorkomen en te beheersen zijn in ons land - evenals in de omliggende landen - momenteel zeer acuut en wijzigen voortdurend. In een maandblad als Pluimvee kan onmogelijk een up to date situatie geschetst of vermeld worden. **Daarom verwijzen we graag door naar onze website, onze wekelijkse nieuwsbrief en eventuele extra nieuwsbrieven bij acute situaties of genomen maatregelen.** Meer info gelieve de FAVV website te raadplegen of er kan contact opgenomen worden met onze beleidsmedewerker Martijn.

Eind januari kunnen we wel positief nieuws vermelden voor wat **ons land** betreft. Na verschillende AI-uitbraken zijn we bijna zonevrij. Met de gunstige

eindscreening in de laatste zone die nog van kracht was in West-Vlaanderen en een omzetting van de beschermingszone Bocholt naar een bewakingszone lijkt België zonevrij te komen begin februari. Al is de dreiging voor nieuwe besmettingen nog steeds zeer reëel.

Nederland daarentegen kreunt onder een uitbreidende recente besmettingsgolf van vogelgriep. Op 22 januari werd vogelgriep vastgesteld op een leghennenbedrijf met ca. 24.000 dieren in Lelystad (provincie Flevoland). Twee dagen later was het opnieuw prijs en betrof het geen alleenstaand geval. Ditmaal een vleeskuikenbedrijf met ca. 46.000 dieren in Willemstad (gemeente Moerdijk, provincie Noord-Brabant) en op een groot vleeskuikenbedrijf met ca. 170.000 vleeskuikens in Grootchermer (gemeente Alkmaar,

provincie Noord-Holland). Later die dag kwam ook de melding binnen van vogelgriep op een vermeerderingsbedrijf bij Eenden in Ede (provincie Gelderland).

Om verspreiding van het virus te voorkomen zijn alle aanwezige dieren, ca. 3.000, ook hier geruimd. De ruimingen werden uitgevoerd door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Het vermelde geval van vogelgriep is er één in een zeer pluimvee denses gebied. In de 3 km zone rondom het besmette bedrijf liggen 14 andere pluimveebedrijven, in de 10 km zone rond dit bedrijf liggen maar liefst 215 andere pluimveebedrijven. Voor deze zone geldt per direct een vervoersverbod.

Verder is de situatie vooral zeer ernstig - met tientallen haarden op professionele bedrijven - in zowel **Italië, het Verenigd Koninkrijk** evenals **Hongarije (LM)**.

Foto: Shutterstock

Vaccineren tegen vogelgriep: een alternatief?

Tekst: Tommy Van Limbergen

Deze winter worden we geconfronteerd met een zeer hoge druk van hoog pathogene aviaire influenza (AI) of vogelgriep. Alleen al in de EU zijn er tot op heden vele honderden besmettingen vastgesteld op professionele pluimveebedrijven. AI is reeds enkele tientallen jaren een groot probleem en vaccineren wordt voorlopig afgehouden. Bij een AI-positief bedrijf wordt naar de 'stamping out' methode met ruimen van besmette bedrijven teruggegrepen. Ook na de vele golven van AI is er nog geen sprake van een vaccinatiestrategie in België of de EU, hoewel er vanuit verschillende richtingen meer vraag komt. We proberen het één en ander te kaderen.

Wettelijke belemmering

Ondanks het feit dat steeds meer experts voorstander zijn van het gebruik van vaccins om AI te beheersen, vb. gerichte vaccinatie van bedrijven in de omgeving van een uitbraak om verdere besmetting te verminderen of voorkomen, verhinderen handelsbeperkingen eventuele toepassing. De EU verbiedt immers de handel in pluimvee dat gevaccineerd werd, daarnaast zijn er ook op vlak van export heel wat beperkingen. Zeker voor ons land, dat een kruispunt is voor internationale handel is vaccinatie met de huidige regelgeving geen optie.

Aanpassen van de vele handelsakkoorden is een EU materie en de procedures en administratieve molen vergen snel enkele jaren vooraleer ze uitvoerbaar zijn. Hierdoor is de enige optie vandaag om terug te grijpen naar 'ouderwetse' methodes zoals het systematisch opruimen van de haarden, beveiligingszones en ophokplicht om de infectiedruk te verlagen.

Indien de AI problematiek verder escaleert kan mogelijks de OIE (Wereld Organisatie voor Diergezondheid) voor een doorbraak zorgen om vaccinatie wereldwijd toe te laten. Zeker als er mutaties komen die gevaar opleveren voor de menselijke gezondheid,

is een andere aanpak noodzakelijk. Voorlopig komt het maar zelden voor dat een pluimvee-influenza virus ziekte veroorzaakt bij de mens, maar er zijn wel gevallen bekend (vb. H5N6, bron OIE). De OIE beschouwd AI daarom als een prioriteit die niet louter vanuit de pluimveesector moet worden aangepakt, maar waarbij een One Health approach beter aangewezen is.

Zijn er efficiënte vaccins voorhanden?

Er wordt wereldwijd veel onderzoek uitgevoerd om een goed werkend vaccin te ontwikkelen. Eén van de problemen is dat er vele AI varianten zijn en een efficiënt vaccin dat tegen de diverse H5Nx virustypes beschermd, momenteel niet beschikbaar is. Ook zijn de commercieel beschikbare vaccins enkel efficiënt tegen laag pathogene (LPAI) H5 types maar is hun efficiëntie niet aangetoond voor de HPAI H5-types. Het gebruik van deze vaccins zou dus een vals gevoel van veiligheid kunnen geven waarbij een eventuele uitbraak of verspreiding van virus ook moeilijker correct te detecteren is. Vandaag is iedere aanwezigheid van hoog pathogeen AI-virus of antistoffen immers te wijten aan een besmetting.

Het gebruik van een AI-vaccin in regio's die eigenlijk nastreven om vrij te blijven van de ziekte kan een toepassing ervan het risico van een besmetting verlagen of de verspreiding van het virus in de regio helpen vertragen.

De grote uitdaging is om een vaccin te ontwikkelen dat immuniteit geeft tegen de verschillende steeds veranderende varianten van het AI virus. Daarnaast moeten we de vaccin-antistoffen kunnen onderscheiden van de antistoffen die ontstaan door een besmetting met wild-AI virus om de nodige maatregelen te nemen en te kunnen aantonen dat de sector terug vrij is vogelgriep.

Traditionele vaccins zijn gesteund op de aanwezigheid van afgedode virussen maar hebben als nadeel enkel tegen de specifieke variant uit het vaccin efficiënt te zijn. Dus vaccineren met zo'n vaccin heeft geen zekerheid van bescherming want in de wilde en migrerende watervogels worden veelal nieuwe of andere varianten dan deze in het specifieke vaccin aangetroffen.

Recent zijn er ook **vectorvaccins** ontwikkeld. Hierbij gaat men het H5 gen van het vogelgriepvirus inbouwen in een onschadelijk

herpesvirus. Een bijkomend voordeel is dat zo'n vectorvaccin al tijdens het broedproces (in ovo) in het ei kan toegediend worden of net na uitkippen. Van een vectorvaccin is geweten dat het een betere bescherming biedt dan een vaccin op basis van afgedode virussen. Het afweersysteem wordt namelijk langdurig gestimuleerd omdat het herpesvirus, waarin het H5 gen ingebouwd is, actief blijft.

Een goed vaccin moet dus niet alleen de verspreiding voorkomen maar ook volledig beschermen en dit voor een virus dat snel verandert en evolueert. Bij een gedeeltelijke bescherming kan het een vogelgriepinfectie immers verbergen en dus de infectie verspreiden.

Geplande proeven met vaccins

In Nederland onderzoekt men de mogelijkheid om op korte termijn vaccins te testen. De universiteit Utrecht heeft een kandidaat vaccin ontwikkeld waarbij men in het bloed van dieren onderscheid kan maken tussen antistoffen door vaccinatie of door besmetting. Naast de gezondheidsdienst is ook de sector er sterk vragende partij om de jaarlijkse problemen met AI te kunnen beheersen door vaccinatie. Wel is er nog discussie waar

deze proefvaccinaties best uitgevoerd worden en ook dat ze niet mogen leiden tot mogelijke handelsbelemmeringen.

Zeer recent, namelijk begin dit jaar kondigde de Franse minister verantwoordelijk voor dierziektebestrijding, Denormandie, aan dat Frankrijk binnenkort zal starten met het testen van twee vaccins. Dit na een nieuwe zware golf van uitbraken op voornamelijk eenden- en ganzenbedrijven in de Landes. Deze minister maakt zich sterk als de proeven gunstige resultaten aantonen, dat hij deze vaccinatiestrategie ook in andere regio's kan toepassen.

Besluit

Technisch blijkt de ontwikkeling van een efficiënt vaccin dat voldoende lang bescherming biedt tegen hoogpathogene vogelgriep een moeilijke opgave. Verder belemmeren handelsovereenkomsten de inzet van vaccins omwille van de ban op producten afkomstig van landen die hiertoe overgaan om AI te beheersen.

Door de steeds toenemende jaarlijkse druk en olopende verliezen wint de roep om vaccins in te zetten. De eerste veldproeven zijn in diverse landen gepland.

Reeds tientallen jaren worden we geconfronteerd met jaarlijkse AI druk en de huidige 'ouderwetse' maatregelen zijn ontoereikend als beheersing. Om tot een doeltreffende vaccinatiestrategie te komen is zowel bijkomend onderzoek als handelsoverleg noodzakelijk.

PANO zet de braadkippenproductie in de 'spotlights'

Bedenkingen bij de benadering

Tekst en beeld : Luc Maertens, hoofdredacteur

Na maandenlange voorbereiding en contacten met diverse braadkippenhouders, onderzoekers en wetenschappers, sector- en dierenwelzijnorganisaties, uiteindelijk was ze klaar de Panoreportage over de braadkippensector. Op 26 januari zullen menig pluimveehouders hun TV op 'Eén' afgestemd hebben. Dat er op zijn zachtst gezegd bedenkingen zouden geformuleerd worden - op de huidige productiewijze - anders hadden we niet verwacht, zolang de juiste context maar geschetst wordt waar elke pluimveehouder mee te maken krijgt. Uiteindelijk vrij positief zelfs, want van een correcte kritische benadering leer je meer dan van zelfverheerlijking. Al moeten er ons toch een aantal bedenkingen van het hart.

De aanpak

Dat dierenrechtenorganisaties hun insteek mogen hebben in het debat hoe dieren, in casu braadkippen, moeten geproduceerd en gehuisvest worden, is in de huidige maatschappelijke context niet

Veilig kippenvlees, van eigen oorsprong, dat is een sterkte die we verder moeten garanderen.

meer weg te denken. Maar om als rode draad doorheen het programma enkele kippen te 'redden' lijkt ons niet de meest relevante benadering voor de wereldwijde voedingssector. Ook in 2022 is onze voeding overwegend gesteund op eiwitten van dierlijke oorsprong. Meer dan 90% van de bevolking is geen vegetariër. Onze sector produceert nu éénmaal dieren (en eieren) voor de menselijke consumptie en de minder gegeerde delen gaan veelal naar de honden- en kattenvoeding. Als de minderheid van de bevolking zich daar niet kan vinden dan zijn er alternatieven voor hen.

Ook de geframde beelden van zieke, gewonde en/of verwaarloosde dieren doen

pijn bij iedere rechtgeaarde braadkippenhouder. Ook al doe je nog zo je best, op enkele 10.000den kippen vind je altijd wel enkele van deze dieren. Dit is bij de mens niet anders, maar mag ons er niet van weerhouden om nog meer en nog beter in te zetten op accurate dagelijkse controles van de dieren en de nodige maatregelen te nemen om dit te vermijden en/of verder dierenleed te voorkomen.

Te snel groeiend

Door voornamelijk genetische selectie is het prestatieniveau enorm toegenomen en braadkippen behoren hier inderdaad bij

Inzetten op voedselveiligheid is een troef!

de top. Sedert het begin van de intensieve veehouderij – zowat in 1960 - is bijvoorbeeld hun dagelijkse groei verdrievoudigd. Maar ook bij andere diersoorten is de toename spectaculair. Holstein koeien produceren 2 tot 3 maal meer melk, zeugen werpen een dubbel aantal biggen, ...

Of we ergens geen halt moeten toeroepen aan deze wedren naar steeds betere productieresultaten mag terecht in vraag gesteld worden. De sector, en onze organisatie, is zeker bereid om hier verder het maatschappelijk debat aan te gaan. Zo werd er meegewerkt aan het project 'De andere kip' in samenwerking met INAGRO, ILVO en het Proefbedrijf te Geel. Ook is in ons vakblad in diverse artikels (September en oktober 2021) de 'Better Chicken Commitment' (BCC) problematiek aan bod gekomen en zeer recent (januari 2022) ook de kostprijsbenadering.

Als de maatschappij en de consument een aangepaste en diervriendelijkere productiewijze wensen, dan staan we daar best ruim voor open. Maar zoals het in de uitzending geformuleerd werd vanuit producentenzijde, het moet haalbaar en betaalbaar blijven. Een overgang naar BCC (of ECC in Europa) criteria, ja, maar een veralgemeende invoering naar 1 sternormen zoals in Nederland is een brug te ver. Evenwicht met duurzaamheid, milieu en haalbaarheid voor de producent is hier niet langer gevrijwaard.

Kwaliteit

Kwaliteit bestaat uit vele zaken, gaande van de productieomstandigheden tot de intrinsieke vleeskwaliteit. Wat de uitzending nogmaals duidelijk aan het licht bracht is dat kwaliteit zeker ook staat voor voedselveiligheid. Laat ons hier als sector verder een zeer sterk punt van maken want tegen de exportgiganten zoals Brazilië, Oekraïne - en binnen Europa Polen - kunnen we niet op qua kostprijs. De vele staalnames, de vele en soms vervelende controles,... De kostelijke analyses zijn wel noodzakelijk om de geloofwaardigheid en de zekerheid te garanderen dat veilig voedsel geproduceerd wordt. Op dit vlak hebben we een stap voor t.o.v. Brazilië en Polen die bv. hun salmonella problematiek niet op orde hebben. Producten van Belgische oorsprong waren salmonellavrij in het onderzoek van Pano, maar niet de kippenworst op basis van Poolse kip.

Vandaar, laat ons verder sterk inzetten op onze (dure) preventieprogramma's om salmonella en andere pathogenen de baas te blijven en ook minimale inzet van antibiotica te garanderen. Dit is de sterkte van onze sector en productiewijze, zoals benadrukt in de uitzending en daarbij een

sterk argument om de aankoop van Belgische oorsprong te promoten.

Te goedkoop

Eén van de kritieken in de uitzending was dat er gestreefd wordt naar de goedkoopste mogelijke productiewijze en dit ten koste van het dierenwelzijn. Ook hier kunnen we stellen dat net zoals in andere economische sectoren er geproduceerd wordt wat de consument vraagt. Wel is het zo dat wat mensen 'zeggen' en wat ze uiteindelijk 'doen', mijlenver uit elkaar ligt. Er is daarbij nog een verschil tussen de burger en de consument. Zeven op tien zouden zagezegd bereid zijn (veel) meer te betalen voor hun kippenvlees. De vraag kan dan gesteld worden waarom dat ze dit op de dag van vandaag dan nog niet doen? In de schappen van de grootwarenhuizen liggen er namelijk diverse alternatieven (hoevekip, biokip, etc...). Dit blijft dit een niche. Daarom moet de 'TV mening' van de consument met een kilo zout genomen worden.

Als sector staan we open voor 'betere' productiecriteriën maar het moet betaalbaar blijven

Anderzijds, waarom wordt juist kippenvlees steeds populairder? Vooral omdat het, het goedkoopste dierlijk eiwit is! In tijden waarbij de energieprijzen de pan uitswingen toch geen onbelangrijk gegeven. Een ruime en gezonde maaltijd voor het ganse gezin, dat is wat kip-aanhet-spit is en dat voor 10 euro of minder !!. Of hoe een alleenstaande ouder met kind(eren), twee dagen zijn/haar kinderen niet met een lege maag naar bed moet laten gaan. Dit sociale aspect mag in de ganse discussie niet vergeten worden. Schaalvergroting en optimalisatie van de productie (de zeer gunstige voerconversie) hebben dit juist mogelijk gemaakt om aan een betaalbare prijs kwaliteitsvoeding aan te bieden.

Landsbond Pluimvee
Oostendsesteenweg 217A
8000 Brugge

Kanegem, 07-01-2022

Kabinet van de minister van Justitie
Kruidtuinlaan 50 | bus 65
1000 Brussel
02 895 09 34
contact@teamjustitie.be

Betreft: *Illegaal betreden van privéterreinen en het maken van illegale beelden*

Beste minister van justitie Van Quickenborne,

Met grote ontsteltenis moeten we vaststellen dat voor de zoveelste keer op rij privéterrein van landbouwbedrijven illegaal is betreden om vervolgens binnen te breken in de pluimveestallen en er illegale beelden te draaien, dit alles georganiseerd door GAIA. In een [persbericht van GAIA](#), d.d. 21/12/2021, omschrijft de organisatie het als “In de kalkoenkwekerijen die we *bezochten...*” door hun “*onderzoeksteam*”.

Gezien het recidiverende karakter van dergelijke praktijken door dierenrechtenorganisaties lijkt het ons aangewezen dat er vanuit ministeriële hoek hier dringend paal en perk wordt aan gesteld. Als ‘bezoeken’ gelijk staat aan het illegaal betreden van bedrijfsterreinen en het inbreken in de bedrijfsgebouwen en ‘een onderzoeksteam’ een mooiere verwoording is voor inbrekers dan denk ik dat we kunnen stellen dat er van enig moraal geen sprake meer is.

Bovendien verkeren we in een zorgwekkende situatie met constante dreiging van hoogpathogene vogelgriep, hierdoor is het zelfs bij wet verboden om personen die niet essentieel zijn voor de bedrijfsvoering toegang te verlenen tot de bedrijfsruimtes. Deze inbraken vormen een potentieel risico voor de gezondheidsstatus van het bedrijf

Met vriendelijke groeten,

Danny Coulier
Voorzitter

Chombaere Martijn
Beleidsmedewerker

Minister Van Quickenborne schuift verantwoordelijkheid van zich af in de dossiers rond het illegaal betreden van pluimveebedrijven

Tekst: Martijn Chombaere

Met grote ontsteltenis heeft de Landsbond Pluimvee moeten vaststellen dat voor de zoveelste keer op rij privéterrein van landbouwbedrijven illegaal werd betreden om vervolgens binnen te breken in de pluimveestallen en er illegale beelden te draaien, dit alles georganiseerd door GAIA. De Landsbond Pluimvee heeft minister van Justitie Van Quickenborne hierover ingelicht en gevraagd op te treden tegen deze recidiverende handelingen van dieren' rechten' organisaties. De minister schuift de problematiek echter van zich af.

Moraal is zoek

In een persbericht van GAIA, d.d. 21/12/2021, omschrijft de organisatie het als "In de kalkoenkwekerijen die we bezochten..." door hun "onderzoeksteam". "Gezien het recidiverende karakter van dergelijke praktijken door dierenrechtenorganisaties lijkt het ons aangewezen dat er vanuit ministeriële hoek hier dringend paal en perk wordt aan gesteld. Als 'bezoeken' gelijk staat aan het illegaal betreden van bedrijfsterreinen en het inbreken in de bedrijfsgebouwen en 'een onderzoeksteam' een mooiere verwoording is voor inbrekers dan denk ik dat we kunnen stellen dat er van enig moraal geen sprake meer is", aldus Martijn Chombaere, beleidsmedewerker bij de Landsbond Pluimvee.

Dierenwelzijn

"Hetgeen ik nog het meest betreurt is dat GAIA en andere organisaties niet de weg van de dialoog kiezen, je kunt je dan sterk de vraag stellen in welke mate voor hen dierenwelzijn echt belangrijk is of het hen erom te doen is zoveel mogelijk in de kijker te lopen om extra inkomsten te genereren. Het is ridicul dat pluimveehouders hun dieren zouden verwaarlozen. Ongezonde dieren zullen namelijk nooit goede technische resultaten opleveren waardoor het inkomen ongunstig zou zijn. Dat belet niet dat er zich – net zoals bij hobbyhouders – eens problemen kunnen stellen, het blijven tenslotte levende dieren. Bovendien zal er in dergelijke groepen altijd wel eens een individu voorkomen dat in een mindere gezondheidsstatus verkeert. Is bij de mens niet anders lijkt me..."

Bij hoge vogelgriepbesmettingsdruk laptten de 'GAIA vertegenwoordigers' alle geldende wettelijke maatregelen inzake bioveiligheid aan hun voeten door zich onrechtmatig toegang in de stallen toe te eigenen.

Werkgroep dierenwelzijn

Als Landsbond vinden we het frappant dat er een werkgroep is omtrent kalkoenen vanuit de Dienst Dierenwelzijn - waarin GAIA eveneens zetelt – maar het overeengekomen akkoord twee dagen later opblaast. "Als GAIA voor rede vatbaar is zou ik niets liever willen dan met hen aan tafel te zitten en stallen te bezoeken – buiten de vogelgriepperiode – om samen oplossingen te zoeken indien dat zou nodig zijn en dat dit breder gedragen wordt dan enkel in België, anders krijg je enkel maar een verplaatsing van mogelijke problematieken."

Groot gevaar voor de diergezondheid

Bovendien verkeren we in een zorgwekkende situatie met constante dreiging van hoogpathogene vogelgriep, hierdoor is het zelfs bij wet verboden om personen die niet essentieel zijn voor de bedrijfsvoering toegang te verlenen tot de bedrijfsruimtes. Deze inbraken vormen een potentieel risico voor de gezondheidsstatus van het bedrijf.

Minister schuift verantwoordelijkheid van zich af

In een wederkerend schrijven schuift de minister de problematiek van zich af door te stellen dat het de taak is van de politie en het gerecht om hierin uitsluitel te geven en benadrukt dat hij hierin niet kan tussenkomen. "Wanneer een landbouwbedrijf

onrechtmatig betreden wordt, kan er het best een klacht worden ingediend bij de politie, aldus de minister.”

“Met deze zin wordt duidelijk dat de minister zich hierover niet wil uitspreken uit schrik om stemmen te verliezen. Daar dit een problematiek is waar weinig stemmen bij te halen zijn, maar wel veel te verliezen. Deze problematiek ligt nogal gevoelig. In het verleden is dit al eens op de politieke agenda naar voor gekomen, maar de betreffende politici werden toen overladen met haatbrieven en mails. Minister Van Quickenborne wil zodoende zijn handen liever niet verbranden.

Echter druist het handelen van de organisaties ook in tegen de geldende maatregelen die in voege zijn om de hoog pathogene

vogelgriepiepidemie te bestrijden. Meer bepaald, steunend op het KB van 5 mei 2008 en de beslissing van minister van Landbouw Clarinval van 12 november 2021 (1714119 v1), is het zo dat de toegang tot een stal of een broeierij verboden is voor alle personen die niet tot de inrichting behoren - met uitzondering van enkele essentiële personen nodig voor de bedrijfsvoering - . Vanzelfsprekend staat de Landsbond Pluimvee nog met het kabinet van minister Clarinval om deze problematiek met hen verder aan te kaarten.

Voor het machinaal en manueel laden van vleeskuikens

Pluvaer

poultry services

🏠 Kluis 15
2460 Kasterlee
België

☎ +32 (0)14 - 95 39 00
✉ info@pluvaer-poultry.be
🌐 www.pluvaer-poultry.be

DROESHAUT

bedrijfsautomatisatie

*Droeshaut NV
Hamonterweg 139
B - 3930 Achel*

Vakkundig en gespecialiseerd advies voor de ombouw naar "Better Chicken Commitment" normen en emissiearme stalsystemen

Tel: +32(0)11 642892 - www.droeshaut.be - info@droeshaut.be

Kennismaking met de Voorzitter van de Landsbond Pluimvee West Vlaanderen

Polderboer geklemd tussen de zee en wegeninfrastructuur

Tekst : Luc Maertens

In de West Vlaamse afdeling van de Landsbond Pluimvee hadden Voorzitter Danny Coulier en ondervoorzitter Filip Lafaut reeds een tijdje duidelijk aangegeven dat ze eind 2021 hun mandaat wensten te beëindigen. Binnen het bestuur was er eensgezindheid en opluchting dat Chris Dhondt bereid was om de komende 5 jaar de bestuursploeg te leiden. Aan de hand van een interview - dat onder 'virusveilige' omstandigheden verliep - stellen we zowel het verzorgde familiaal bedrijf evenals de sympathieke bedrijfsleiders voor.

Chris (51) kun je kort even de geschiedenis van jullie bedrijf schetsen?

"In 1996 ben ik gedeeltelijk in het ouderlijk bedrijf gestapt, gelegen in het polderdorp Westkapelle op enkele km van de zee en Knokke. Akkerbouw en rundvee waren de twee bedrijfstakken maar we waren er rap uit dat uitbreiden of een bijkomende tak nodig was met mijn intrede. Wel ben ik, net zoals mijn echtgenote Trui (49), nog een tijd buitenshuis gaan werken.

In 1996 hebben we een braadkippenstal gebouwd met een capaciteit voor zo'n 20.000. Deze werd snel in de lengterichting uitgebreid tot 100 m, net voor de NER'S beperkingen, en zo verdubbelde de capaciteit. In 2007 hebben we dan het ge-

In Westkapelle, nabij de zee baten Chris Dhondt en Trui Hoste een groot en verzorgd landbouwbedrijf uit waar naast rundvee, akkerbouw ook een braadkippentak aanwezig is.

mengde bedrijf volledig overgenomen van mijn ouders. We keken uit om de braadkippentak verder uit te breiden met een 2de stal maar kregen geen vergunning omdat deze mogelijks te dicht zou komen te liggen bij de geplande A11 autoweg. Als alternatief hebben we de bestaande braadkippenstal dan nogmaals in de lengterichting uitgebreid tot 150m".

Waarom hebben jullie indertijd voor braadkippen gekozen?

"Vooreerst, uitbreiden wat akkerbouw of rundvee betreft, was geen optie. De druk op landbouwgronden op deze locatie is hier reeds lang aanwezig. Driemaal werden we geconfronteerd met onteigening waardoor de bedrijfsoppervlakte afnam want van volledige compensatie of grondruil was geen sprake.

De boomende varkenssector trok ons niet aan, gezien er geen kennis en infrastructuur aanwezig was. Anderzijds wilden we in de dierlijke sector verder investeren omdat we hier toekomst in zagen en ook

op een kleine oppervlakte een volwaardige 3de tak wensten uit te bouwen".

Met de onteigeningen waarmee je geconfronteerd werd heb je wel wat ervaring met druk op landbouwgrond en hoe de overheid hiermee omgaat.

"Inderdaad, maar weinig positieve ervaringen. De onteigende gronden voor de uitbreiding van het Zwin werden wel gecompenseerd maar de kwaliteit ervan was minder. Wat de resterende weiden betreft, die we huurden van de Compagnie Het Zoute, de 'natuureisen' die opgelegd werden maakten dat ze niet meer interessant waren voor ons.

De recente aanleg van de A11 die Brugge met Knokke verbindt, heeft ons niet alleen veel grond maar ook slapeloze nachten en verkeersellende bezorgd. O.a. omdat het traject niet vastlag, hebben we geen bouwvergunning voor een nieuwe braadkippenstal kunnen bekomen omdat het niet zeker was dat er minstens 100 m afstand zou gerespecteerd worden.

Verder was er van een volledige grondruil of compensatie van gronden geen sprake omdat de groundbank van de Vlaamse Overheid ontoereikend was om alle getroffen boeren te compenseren. Ook de toegankelijkheid tot ons bedrijf was gedurende lange tijd moeilijk tijdens de aanleg van deze autoweg.

En niet alleen wegeninfrastructuur, milieu en recreatie hebben ons bedrijf aangevoten maar eveneens sportinfrastructuur. In Westkapelle is namelijk het nieuwe oefencomplex van Club Brugge gelokaliseerd waarbij we een derde maal grond hebben moeten afstaan. Ja inderdaad wat onteigeningen en omgang met overheden betreft, heb ik heel wat 'expertise' kunnen opbouwen. Ik hoop ze nuttig te maken als voorzitter".

Hoe verloopt de werkverdeling tussen je echtgenote en jezelf op jullie gemengd bedrijf?

"Wat het akkerbouwgedeelte betreft, is Chris inderdaad de hoofdpersoon, maar de vleesveestapel en de braadkippen doen we vooral samen. De opfok van de Wit Blauwe kalfjes, zeker in het drukkere voorjaar is vooral voor mij", aldus Trui die door Chris gemeend als volwaardige meehelpende partner omschreven wordt.

"De braadkippen doen we beide met

evenveel passie als 'goesting'. Wel is het zo dat we afspraken hebben wie er aan de knopjes of toetsen van de ventilatie en klimaatregeling mag draaien", meldt Chris lachend.

"De 3 takken van ons bedrijf vullen elkaar goed aan zowel naar werkverdeling, voor ons als koppel, en eveneens om het risico te spreiden. De braadkippen hebben voor een constante gezorgd gedurende 25 jaar. Akkerbouw, zeker de aardappelen zijn aan grote prijschommelingen onderhevig terwijl de rundveetak door het verlies aan gronden noodgedwongen wat gekrompen is".

Ondanks jullie 'middelmatige' leeftijd, is er al zicht op opvolging?

"We hebben 3 zonen, twintigers, die allemaal reeds afgestudeerd zijn en gaan werken. Van opvolging of intrede in het bedrijf is er momenteel geen sprake. Ook moet je toch wel sterk rekening houden met de realiteit wat de toekomstmogelijkheden zijn op deze locatie. De grote druk op landbouwgronden, de niet landbouwminnende ingesteldheid van kustgemeenten zoals Knokke-Heist, evenals de nabijheid van bewoning maken een verdere ontwikkeling van het bedrijf en de nodige vergunningen hierdoor zowat onmogelijk. We zijn wel een 'groen' bedrijf

maar bijvoorbeeld waar we vroeger heel wat gronden konden pachten in de Zwinstreek, zijn we deze onteigend of onttrekt men deze gronden liever uit landbouwhanden".

Het valt op dat jullie bedrijf, ondanks het geen gespecialiseerd pluimveebedrijf is, toch steeds geïnvesteerd heeft in nieuwe technieken of productiewijzen.

"Jazeker, als landbouwer moet je open staan voor nieuwe evoluties en tendensen om de rendabiliteit van je bedrijf te vrijwaren. In dit kader kan ik vermelden dat we reeds in 2007 zonnepanelen op onze braadkippenstal gelegd hebben. Dit ging niet zomaar, we moesten er toen nog een bouwvergunning voor aanvragen. Ondanks we ze veel te duur hebben moeten aankopen is dit toch een goede investering geweest. Net zoals de geïnstalleerde warmtewisselaar, de hoogfrequente TL lampen, de energiezuinige ventilatoren of de nevelkoeling, die allen hun nut meer dan bewezen hebben.

Ook was ik één van de eersten die volle tarwe is gaan bijvoeren. In 1996 heb ik een derde silo met weger hiervoor laten plaatsen. De eigen verbouwde tarwe kan op deze manier nog beter gevaloriseerd worden".

Dit bedrijf was steeds een koploper voor nieuwe tendensen, zowel op het vlak van milieu (warmtewisselaar), energie (zonnepanelen), voeding (tarwe bijvoeren) en klimaat (nevelkoeling).

Chris voor de braadkippenstal met de reeds in 2007 gelegde zonnepanelen. De nabijheid van de A11 (Brugge-Knokke) verhinderde de uitbreiding van de braadkippentak.

Chris, wat heeft je ertoe aangezet om je te engageren als voorzitter van de West Vlaamse afdeling?

Eerst en vooral laat me toe het grote belang van een eigen organisatie te benadrukken die de onafhankelijke belangen behartigt. In mijn twee andere bedrijfstakken (rundvee, akkerbouw) bestaat dit niet. **Nog te veel pluimveehouders zijn zich te weinig bewust van de waarde van onze organisatie die gedragen wordt door vrijwilligers, door pluimveehouders!** Samen zijn we sterk en kunnen we een eigen onafhankelijke stem laten horen voor een sector met toekomst.

Binnen het West-Vlaamse bestuur waren er niet direct kandidaten om de twee sterke en zeer gedreven 'kopmannen' op te volgen. Maar door het vertrouwen die de andere bestuursleden me gaven, ben ik bereid me gedurende een termijn (5 jaar) in te zetten als een gemotiveerde voorzitter. Temeer twee jongere bestuursleden (Annelies Van Raes en Chris Storme) aangaven me als ondervoorzitter bij te willen staan. En last but not least, mijn echtgenote Trui was er mee akkoord!

Voor mij is persoonlijk contact en een vertrouwensrelatie zeer belangrijk. Binnen het bestuur maar eveneens in mijn bedrijfsvoering. Met mijn toeleveringspartners hou ik van een constante en langdurige goede samenwerking waarbij indien er problemen zijn deze snel, efficiënt en met het nodige begrip opgelost worden".

Chris hoe zie je de toekomst, specifiek wat de braadkuikensector betreft, nu er mogelijk is overgegaan wordt naar concepten zoals het ECC verhaal?

Ik sta zeker open voor aangepaste productiewijzen waarbij meer aandacht is voor o.a. dierenwelzijn. In de rundvee-sector heb ik bv. de overgang gemaakt van gebonden naar loopstallen, van de introductie van schuurborstels, van groepshuisvesting van kalfjes, ... waar we eerst vrij twijfelachtig tegenover stonden. Gelukkig hebben we ons goed geïnformeerd en laten bijstaan door mensen met kennis van zaken. We moeten toegeven dat dit positieve evoluties zijn.

Als er voor braadkippen door de maatschappij (consumenten) gevraagd wordt

De braadkippen worden door zowel Trui als Chris verzorgd want beiden hebben de nodige passie ervoor.

om kippen te houden die minder snel groeien, meer ruimte en een rijkere stalomgeving hebben, sta ik daar voor open. Maar niet het Nederlandse model waarbij iedere grote retailer zijn eigen concept en eisen heeft en men sterk gebonden wordt. Alhoewel, nu komt men daar op terug en wil men naar een gemeenschappelijke hoge standaard (1 ster) die veel hogere productiekosten met zich meebrengt.

Bij het begin wordt het mooi voorgesteld dat de meerkosten en investeringen doorgerekend gaan worden naar de eindverbruiker, maar de realiteit is anders. Na enkele jaren is de prijsdruk zo hoog

en worden de meerkosten afgewimpeld op de producent. Ook is de afzetmarkt beperkt in een wereldmarkt en is het lastig om terug te schakelen naar reguliere braadkippenhouderij. Dus laat ons de eventuele overgang niet te bruusk, weloverwogen en in overleg doorvoeren.

Besluit

We hebben kennisgemaakt met een sterk koppel, een gemotiveerde goedlachse voorzitter maar ook een ondernemer met een visie. Chris en Trui bedankt voor de aangename ontvangst en de foto's in de stal.

Naast de braadkippen is er een kudde Belgisch witblauw vleesvee aanwezig.

Ook in de USA en Canada toenemende druk naar kooivrije huisvesting voor legkippen

Tekst en beeld : Melanie Epp, Landbouwjournaliste Canada

De afgelopen jaren hebben grote voedingsbedrijven in Canada en de VS - onder andere McDonald's, Tim Horton's, Walmart en IKEA - toezeggingen aangekondigd om 100% kooivrije eieren van leveranciers te betrekken. In de meeste gevallen zijn deze toezeggingen gedaan onder druk van dierenwelzijnsorganisaties, zoals World Animal Protection. Vaak worden de aankondigingen echter gedaan zonder de legkippenhouders te raadplegen. Zowel in Canada als de VS heeft dit tot verwarring en problemen geleid, omdat legkippenhouders geen aangepaste afnamecontracten kregen aangeboden die ze wel nodig hebben om over te schakelen naar kooivrije productie. Experts uit de sector vroegen we om een update over de transitie in hun respectievelijk land.

Canadese producenten stappen over op verrijkte huisvestingssystemen

In Canada hebben grote voedselaanbieders, zoals Nestlé, McDonald's, Tim Hortons en de Retail Council of Canada, zich de afgelopen jaren allemaal gecommitteerd tot het inkopen van kooivrije eieren. Volgens Tim Lambert, CEO van de Egg Farmers of Canada, heeft de Canadese eierindustrie tot nu toe geen grote problemen gehad om aan die vraag te voldoen. "De Canadese eierindustrie evenals de eierboeren reageren op de vereiste vraag van de markt".

"Met betrekking tot de toezeggingen van retailers komt de eierindustrie ook tegemoet aan de vraag van de consument. Het standpunt van de Retail Council of Canada (RCC), zoals uiteengezet in hun verklaring voor 2021, is bijvoorbeeld dat ze uitsluitend via de National Farm Animal Care Council verbintenissen inzake dierenwelzijn zullen nastreven en aangaan. De raad heeft ingestemd met het opheffen van eerdere toezeggingen over kooivrije eieren, en RCC-leden zullen onafhankelijke beslissingen blijven nemen over welke producten ze kopen, zei Lambert. "De Canadian Federation of Independent Grocers heeft een vergelijkbaar standpunt over kippenhuisvesting," voegde Lambert eraan toe.

In Canada vertegenwoordigt de kooivrije productie nu bijna 16,6% van alle geproduceerde eieren. Als de overgang naar alternatieve huisvestingssystemen in hetzelfde tempo doorgaat als de afge-

Tim Lambert, CEO van de Canadese legkippenhouders: "De omschakeling van nu (15% kooivrij) naar volledige uitfasering tegen 2035 verloopt gelijkmatig met de markt-vraag in Canada".

lopen jaren, zal ongeveer 67,1% van de gereguleerde eierproducenten in Canada verrijkte koloniehuisvesting gebruiken en de resterende 32,9% zal scharrelhuisvesting, vrije uitloop of biologische systemen gebruiken, waardoor de conventionele kooisystemen volledig geëlimineerd zullen zijn tegen 2031.

"Momenteel voldoen de Canadese eierboeren aan de marktverraag naar alle soorten eieren zowel kooiproductie als de alternatieven. Verder is het voor ons belangrijk als producentorganisatie rekening

Chad Gregory, CEO van de US legkippenproducenten: "Door het ontbreken van voordeliger afnamecontracten die de transitie naar kooivrij moeten ondersteunen, zijn de producenten niet geneigd om op korte termijn te investeren".

te houden met het feit dat Canadezen betaalbaar voedsel willen, dat ze de milieu-impact van hun voeding belangrijk vinden en vooral ook dat vrije keuzes voor hen beschikbaar blijven (kooi en kooivrij) in winkels en restaurants in het hele land," benadrukte Lambert.

Door de onzekere omschakeling verwacht men een zeer volatiele eierprijs in de komende jaren

"De 1.200 eierboeren in heel Canada blijven zich inzetten voor het geleidelijk afschaffen van conventionele kooien ten gunste van andere systemen", zegt Lambert. "Ongeacht het type huisvestingssysteem dat wordt gebruikt, blijven alle gereguleerde eierboeren toegewijd aan het

welzijn van hun vogels en houden ze zich aan onze gedragscodes, ontwikkeld door de National Farm Animal Care Council."

De betaalbaarheid van voedsel is ook een belangrijke drijvende factor voor de consument. Eieren zijn een populair basis ingrediënt. "Het is belangrijk dat de prijzen redelijk blijven voor de Canadese families die afhankelijk zijn van betaalbare eieren. De keuze voor de consument - die wordt geboden door de diverse productiemethoden van onze eierboeren - is een belangrijke factor om Canadese eieren betaalbaar te houden", concludeert Lambert..

In de vijf jaar sinds de aankondiging van het nationale transitieplan om conventionele huisvestingssystemen uit te faseren, is het gebruik ervan snel afgenomen. In 2020 daalde het aandeel hennen in conventionele kooisystemen met 4% en vertegenwoordigt nu nog ongeveer 62% van de hennen in Canada. Verrijkte koloniehuisvesting vertegenwoordigt naar schatting 23% van de kippen in Canada. Er zijn kleine verschuivingen geweest in de productie van scharrel, vrije uitloop en biologische eieren, die nu goed 15% van de totale productie uitmaken.

Egg Farmers of Canada schat dat conventionele productiemethoden tegen 2032 volledig zullen zijn uitgefaseerd, vier jaar voor de deadline van 2036.

Amerikaanse eierboeren wachten op toezegging

Net als Canada hebben Amerikaanse retailers en foodserviceproviders, zoals Walmart en Kroger's, ook toezeggingen gedaan om 100% kooivrije eieren te kopen, hoewel de overgang daar veel langzamer lijkt te gaan. Chad Gregory, CEO van United Egg Farmers, die 90% van de Amerikaanse eierproductie (300 miljoen kippen) vertegenwoordigt, zei dat er een goede reden is voor de vertraging: een gebrek aan motivatie bij de legkippenboeren. Hoewel de meeste verplichtingen en staatswetten reeds in 2025 van kracht

worden, hebben de Amerikaanse eierproducenten geen aangepaste koperscontracten ontvangen. Zonder deze kunnen ze bij hun bank geen lening bekomen om de overgang te financieren.

Chad Gregory stipte aan dat de producenten zich wel zorgen maken over de vertraging, aangezien het minstens 2-3 jaar zal duren om de overgangen te voltooien. Ze maken zich vooral ook zorgen over de kosten van de overgang. De eierproductie in de VS is big business. Er zijn ongeveer 125 grote eierbedrijven die in de behoeften van het land voorzien. Hun productiesites zijn enorm in omvang, wat betekent dat de overgang naar kooivrij geen eenvoudige taak is en duur. Gregory schat dat het de gemiddelde eigenaar van een eierbedrijf \$ 50-70 per legkipplaats zal kosten om naar kooivrij te schakelen. Zonder harde contractuele toezeggingen van kopers, zei hij, gaat dit niet gebeuren. Quote te plaatsen

De productie afstemmen aan de vraag is een grote uitdaging nu in diverse staten reeds tegen 2026 de verplichting tot kooivrij zal gelden.

"Maar het is niet alleen een toezegging van hun kopers die eierboeren nodig hebben. Ze moeten ook voldoen aan de vraag van de consument. Volgens een studie van het 'Food Marketing Institute' (FMI), daterend uit 2008, willen consumenten niet uitsluitend de beperkte optie tot alleen kooivrije eieren. Nee ze wensen dat er verder de mogelijkheid is om kooi-eieren aan te kopen," aldus Gregory.

Volgens het Amerikaanse ministerie van Landbouw (USDA) waren er eind december 2020 naar schatting 70 miljoen niet-biologische kooivrije kippen in de VS die naar schatting 21 miljard eieren per jaar produceerden. Die 70 miljoen

Huisvesting leghennen

legghennen vertegenwoordigen 21,5 % van de 303 miljoen hennen die instaan voor de niet-biologische tafeleieren.

United Egg Producers schat dat er in 2026 zowat 214 miljoen kippen nodig zullen zijn om te voldoen aan alle gecombineerde verplichtingen van restaurants, voedsel-distributeurs, detailhandelaren en voedselproducenten om kooivrije eieren te gebruiken. Om aan die vraag te voldoen, zei Gregory dat ze 64 miljard kooivrije eieren per jaar zouden moeten produceren, of 66% van de 2020 niet-biologische, gekooide koppels. Zonder toezeggingen van kopers bevindt de eierindustrie zich echter in een impasse. "Als je van je klant geen sterke contractuele toezegging krijgt om binnen drie jaar te schakelen, dan zul je het waarschijnlijk niet echt doen", besloot de voorman van de Amerikaanse eierproducenten.

Momenteel worden circa 15-20% van de legkippen in niet kooisystemen gehouden in Canada en de USA.

Vangploegen nodig voor het verladen van bedrijfspluimvee? IPS regelt het voor u!

IPS

Werkgebied:
Nederland, België,
Noord-Frankrijk, NRW

www.ipsbv.com
Amentstraat 17
6039 RA Stramproy (NL)
+31 (0)495 56 35 99
sales@ipsbv.com

VDA VOERT U OOK IN 2022 VERDER !

**vanden
avenne**

Vanden Avenne-Ooigem - Zwaantjesstraat 12 - 8710 Ooigem - tel (056) 67 37 37 - info@vda-ooigem.be - www.vda-ooigem.be

Verstoren van de strooisellaag bij vleeskuikens zorgt voor hogere ammoniakconcentraties op strooiselniveau

Tekst en beeld: Karolien Langendries (PLUIMVEELOKET)
Madri Brink & Evelyne Delezie (ILVO)

Ammoniakemissies reduceren; het is door het stikstofarrest meer dan ooit een actueel thema in de veehouderij. De strooiselkwaliteit in een vleeskuikenstal kan hierin een grote rol spelen. Wat gebeurt er wanneer het strooisel vochtiger wordt gemaakt? Treedt er dan sneller korstvorming op en heeft dit een effect op de gevormde ammoniakconcentraties of op het aantal voetzoollaesies? Of zijn de ammoniakconcentraties juist lager wanneer men het strooisel rul probeert te houden? ILVO-onderzoeker Madri Brink zocht een antwoord op deze vragen in een vleeskuikenproef die uitgevoerd werd in het kader van het KUIKEMIS-project.

KUIKEMIS

Doel van dit VLAIO-LA traject is om de vorming van ammoniak (NH₃) aan te pakken bij de bron. Projectpartners ILVO, Proefbedrijf Pluimveehouderij en Innovatiesteunpunt Boerenbond testen hierin verschillende beloftevolle strategieën uit op gebied van voeder, inrichting en management in de vleeskuikenstal en dit met het oog op een reductie van de NH₃-vor-

De NH₃-concentraties werden op strooiselniveau gemeten met behulp van dit soort deksels op 3 plaatsen per hok.

ming. Dat de kwaliteit van het strooisel een rol kan spelen in de NH₃-vorming bleek reeds uit een vorige proef waarin verschillende strooiselsoorten met elkaar vergeleken werden. Wanneer er minder korstvorming vastgesteld werd (bvb. bij turf), waren de NH₃-concentraties op strooiselniveau hoger omdat de NH₃ makkelijker kon vervluchtigen vanuit het strooisel.

Doel proef

In de proef die in dit artikel besproken wordt, werden de effecten bestudeerd van het drogestof (DS) gehalte, de rulheid en de korstvorming van het strooisel op o.a. NH₃-concentraties, prestaties en dierenwelzijnsparameters. Dit werd in de

proefaccommodatie gesimuleerd door het toevoegen van (0 liter; 1,5 liter of 3 liter) water aan het strooisel in de hokken (2x/week gelijkmatig gespreid over het hele hok) en door het al dan niet verstoren van de strooisellaag door hier af en toe in te harken (0x/week of 2x/week).

Behandelingen

Zo werden 6 verschillende behandelingen bekomen. Controle (zonder toevoeging van water) en zonder harken (C-); controle met harken (C+); 1,5 liter groep zonder harken (1,5-); 1,5 liter groep met harken (1,5+); 3 liter groep zonder harken (3-); 3 liter groep met harken (3+). Alle hokken werden ingestrooid met houtkrullen en de dieren kregen hetzelfde 4-fasevoeder.

Tabel 1: Strooiselparameters op dag 37 ($p < 0,05$ duidt op een significant effect). Bij de groepen waar geharkt werd (weergegeven met een + in de tabel) werd een significant lager gehalte urinezuur, een significant hogere pH en een significant hogere temperatuur genoteerd.

	C-	C+	1,5-	1,5+	3-	3+	p(harken)	p(water)
urinezuur (%)	3,49	2,64	3,54	2,7	3,48	2,64	<0,001	0,927
pH	7,81	8,49	8,03	8,71	7,58	8,26	<0,001	0,069
temperatuur (°C)	27,7	28,5	27,2	29,3	26	29,1	0,049	<0,001
vochtgehalte (%)	41,6	39,8	42,6	40,8	43,7	41,9	0,184	0,471

Het toevoegen van het water en het harken (beide 2x per week) startte telkens pas op dag 10 omdat de emissies in de eerste 10 dagen van het leven van het kuiken verwaarloosbaar zijn en de dieren zo eenzelfde goede start kregen. Bij het harken was het de bedoeling om overal in het hok de eventueel gevormde korst te doorbreken.

Prestaties en vederkleed

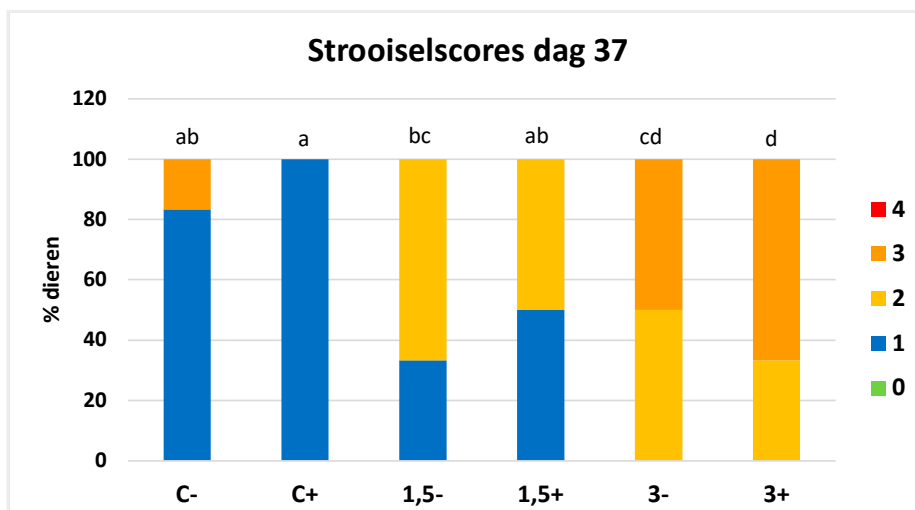
Er werden geen significante verschillen gevonden tussen de behandelingen voor wat de prestatieparameters betreft (voederopname, lichaamsgewicht, groei en VC). De vuilheid van het vederkleed alsook de borstirritaties werden gescoord op dag 28 en dag 38, maar ook voor deze

parameters werden geen significante verschillen gevonden tussen de behandelingen.

Strooiselscores

Op dag 29 en dag 37 werd het strooisel beoordeeld aan de hand van een 5-puntenscoresysteem. De scores varieerden van 0 (droog) tot 4 (nat en kleverig). Op beide tijdstippen waren de strooiselscores significant slechter bij de groepen waar water toegevoegd werd (zie fig. 1 voor dag 37). Binnen de behandelingen zelf bleek er geen significant verschil te zijn in strooiselscore naargelang er wel of niet werd geharkt. Bij de aanvang van de proef werden nochtans wel betere strooiselscores verwacht bij de behan-

Fig. 1: Strooiselscores gemeten op dag 37 (via 5-puntenscoresysteem waarbij score 0 droog strooisel is tot score 4 (nat en kleverig strooisel)). Duidelijk slechtere strooiselscores bij de watergroepen (1,5 en 3) t.o.v. de controlegroep waar geen water werd toegevoegd (C). Binnen de groepen geen significante verschillen te zien naargelang er wel (+) of niet (-) geharkt werd.

delingen waar geharkt werd. Het vochtgehalte van het strooisel was wel degelijk wat lager bij deze groepen, maar dit was niet significant (tabel). Mogelijks waren de verschillen tussen de behandelingen niet groot genoeg om een sterk visueel verschil waar te nemen in het strooisel. Het strooisel van de geharkte behandelingen was wel wat ruller, maar door het toevoegen van het water, werd het alsnog als kleverig beoordeeld.

Voetzoollaesies en haklaesies

Een parameter die vaak geassocieerd wordt met strooiselkwaliteit zijn voetzoollaesies en haklaesies. Deze werden gemeten op dag 28 en dag 38. Op dag 38 (zie fig. 2) waren er meer voetzoollaesies te zien bij de groepen waar water toegevoegd werd t.o.v. de controlegroep. Wanneer enkel de geharkte groepen vergeleken werden met elkaar (dus C+, 1,5+ en 3+ in fig. 2), waren er significant slechtere waarden bij de 3 litergroep te vinden. Binnen de groepen was geen significant effect van harken op de voetzoollaesie-scores te zien. Haklaesies werden zeer weinig waargenomen in deze proef en vertoonden op geen enkel tijdstip significante verschillen tussen de behandelingen.

Ammoniakconcentraties

De NH₃-concentraties op strooiselniveau werden op dag 28 en op dag 38 gemeten op 3 punten in het hok met behulp van deksels (zie foto). De bevindingen voor beide tijdstippen waren ongeveer gelijkwaardig, al waren ze meer uitgesproken aan het einde van de proef. In dit artikel worden dan ook enkel de bevindingen van dag 38 besproken voor wat betreft de NH₃-concentraties. Deze bleken aan het einde van de proef significant hoger te zijn voor alle groepen wanneer er geharkt werd t.o.v. de groepen waarbij de strooisellaag onverstoord bleef (zie fig. 3).

Toename microbiële activiteit

Een mogelijke verklaring voor de hogere NH₃-concentraties op strooiselniveau kan gevonden worden in het feit dat er door het harken meer zuurstof in de strooisellaag werd gebracht. Daardoor werd een meer aerobe (zuurstofrijke) omgeving gecreëerd en nam de microbiële

activiteit in het strooisel toe. Urinezuur kan dan makkelijker omgezet worden in NH₃. Dit is ook te zien aan de significant lagere waardes die teruggevonden werden voor urinezuur bij de behandelingen waar geharkt werd t.o.v. deze waar de strooisellaag onverstoorde bleef (tabel). Ook werd er een significant hogere temperatuur gemeten op strooiselniveau bij de groepen waarin geharkt werd (tabel). Deze hogere temperatuur kan ook toegeschreven worden aan de op dat moment gestegen microbiële strooiselactiviteit in deze groepen.

Zuurtegraad strooisel

De pH-waardes die gemeten werden op dag 37 waren significant hoger voor de geharkte groepen t.o.v. de niet-geharkte groepen (tabel). Dit komt doordat er op dat tijdstip al meer urinezuur omgezet werd in NH₃ in de geharkte groepen door de hogere microbiële activiteit. Het strooisel bevatte daardoor minder zuur en dus konden hogere pH-waardes genoteerd worden. Ook in vorige proeven was het duidelijk dat de pH laag bleef wanneer korstvorming optrad. Die dikkere korst zorgde dan immers voor een meer anaerobe omgeving met minder microbiële omzetting van urinezuur naar NH₃.

Vochtgehalte strooisel

Er waren geen significante verschillen te zien in het vochtgehalte van het strooisel (tabel). De waarden bleken wat hoger te zijn naarmate er meer water toegevoegd werd aan het hok, maar deze waren niet significant verschillend. Binnen de groepen bleken ook de waarden voor het vochtgehalte van het strooisel lager te zijn wanneer er geharkt werd, maar ook hier waren deze verschillen niet significant te noemen. Mogelijks werden geen significante verschillen gevonden omdat er misschien onvoldoende extra gesproeid werd in de proef (tweemaal per week) en zouden deze resultaten meer uitgesproken geweest zijn indien wat extremer werd gegaan in de proefopzet.

Besluit

In deze proef werd een significant effect gezien van harken op de ammoniak-

Fig. 2: Voetzoollaesie-scores op dag 38 (van 0 tot 4; hoe hoger de score, hoe ernstiger de voetzoollaesies). Bij de watergroepen (1,5 en 3) zijn meer voetzoollaesies te zien dan bij de controlegroep waar geen water werd toegevoegd (C). Bij het vergelijken van enkel de geharkte behandelingen (met een +), zijn de scores het slechtst bij de 3 litergroep (3+). Binnen de groepen zelf is geen significant verschil te zien naargelang er wel (+) of niet (-) geharkt werd.

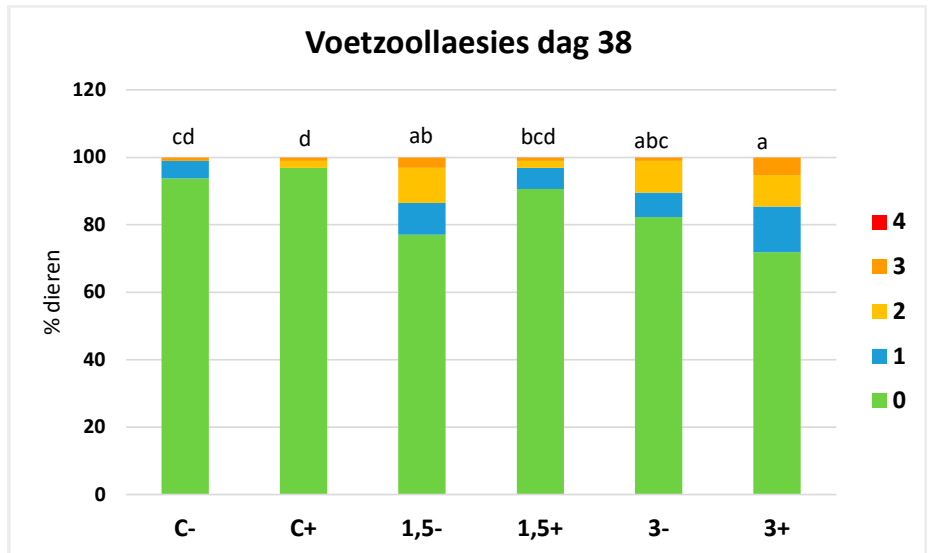
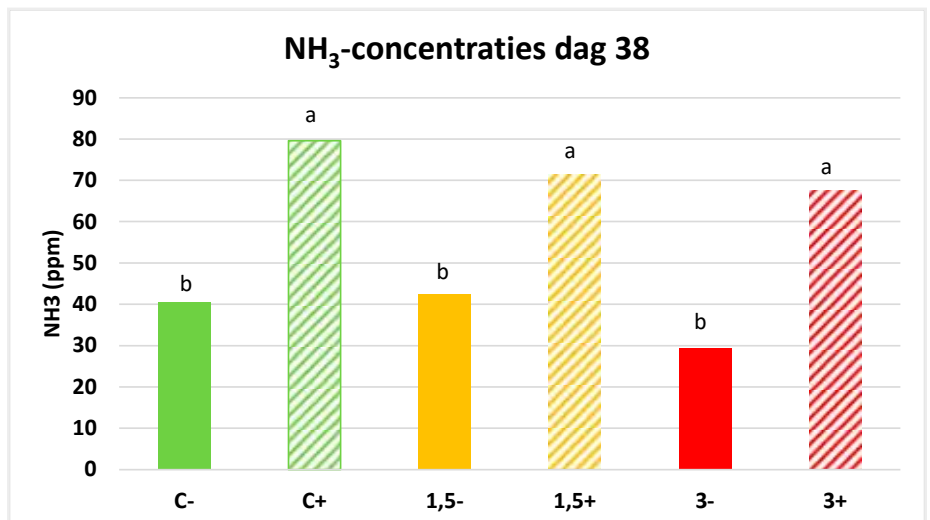

Fig. 3: Ammoniakconcentraties op strooiselniveau op dag 38. Bij alle behandelingen was er een significant hogere ammoniakconcentratie waar te nemen wanneer de strooisellaag verstoord werd door te harken (in de figuur weergegeven met een +).

concentraties op strooiselniveau. Het harken zorgt voor extra zuurstof in de strooisellaag waardoor de microbiële activiteit erin toeneemt. Het urinezuur wordt makkelijker omgezet in NH₃ waardoor een hogere pH in het strooisel genoteerd wordt en de NH₃ makkelijker uit het strooisel kan vervluchtigen bij de

groepen waar geharkt werd. Significante effecten op strooiselscore, vochtgehalte of prestaties werden echter niet gevonden tussen de groepen. Mogelijks zouden extremere condities zoals het nog meer of frequenter bevochtigen van het strooisel wel tot meer significante resultaten geleid hebben.

Bereikt de wereldvleesconsumptie stilaan haar top?

Pluimveevlees is wel nog een 'driver'

Tekst en beeld: Luc Maertens

De vleesconsumptie wereldwijd neemt jaarlijks nog toe. Toename van de bevolking en stijgende welvaart zijn hiervoor verantwoordelijk. In een recent Australisch onderzoek* werd de evolutie van het vleesverbruik van verschillende diersoorten tussen 2000 en 2019 in kaart gebracht en dit voor 35 landen. De studie toonde aan dat de toename stilaan haar top bereikt heeft, zeker wanneer het inkomen een bepaald niveau bereikt (40.000 USD/hoofd van het BNP).

Uitgangspunten

Vooraf groeiende welvaart heeft de hoofdelijke vleesconsumptie wereldwijd doen boomen en mede door de stijgende wereldbevolking ervoor gezorgd dat tussen 1961 en heden, de vleesconsumptie verviervoudigd is. Jaarlijks worden circa 80 miljard dieren geslacht voor de vleesconsumptie om 340 miljoen ton vlees te produceren voor menselijke consumptie. Ondanks vele voorspellingen wijzen in de richting van een verdere toename, gingen de onderzoekers van deze studie ervan uit dat er ook veel factoren zijn die de vleesconsumptie eerder gaan doen afnemen. Klimaatverandering en de continue achteruitgang van natuur en het milieu motiveren mensen in een aantal landen om minder vlees te eten. Verder zijn die-

Het aandeel van pluimveevlees in het totale vleesverbruik steeg van 33% in 2000 tot 43,4% in 2019.

renwelzijn en gezondheidsaspecten dan weer triggers om vlees te bannen of om flexitariër te worden. Een derde argument voor een mogelijks mindere toekomstige consumptie is de toenemende beschikbaarheid van plantaardige vleesalternatieven of van kweekvlees.

Wereld vleesconsumptie in 2019

Tabel 1: Mondiale humane vleesconsumptie per vleessoort

Vleessoort	Kg/hoofd	%
Pluimvee	14,7	43
Varken	11,1	33
Rund	6,4	19
Schaap en geit	1,8	5
Totaal	34,0	100

De wereld vleesconsumptie per hoofd nam tussen 2000 (29,5 kg) en 2019 (34,0 kg) jaarlijks toe met gemiddeld 0,34 kg (Tabel 1)

Van de 35 bestudeerde landen, waren er 29 waar de globale vleesconsumptie significant toegenomen was. Niet verwonderlijk is dat de grootste toename vooral in die landen vastgesteld werd die voor 2000 een lage vleesconsumptie hadden. Voorbeelden zijn Rusland, Vietnam en Peru maar ook in diverse Zuid Amerikaanse landen was de jaarlijkse toename > 1 kg tussen 2000 en 2019.

Slechts in 6 van de 35 landen was er een lagere vleesconsumptie tussen 2000 en 2019. In Nieuw Zeeland en Paraguay was dit het meest uitgesproken. Landen waar het Bruto Nationaal Product niet

of nauwelijks toegenomen is – Ethiopië, Indië, Nigeria en Paraguay – en door de groeiende bevolking er minder vlees/hoofd beschikbaar. In Canada, Nieuw Zeeland en Zwitserland wordt de stagnering of afname van de vleesconsumptie gelinkt aan milieu-, gezondheids- of dierenwelzijnsbekommernissen.

De toename van de vleesconsumptie op wereldschaal is vooral een gevolg van de sterke toename van pluimveevlees. Kip maakt nu reeds de kleine helft uit van het wereldwijde vleesverbruik. De consumptie van varkensvlees neemt nog toe, zij het in mindere mate dan pluimvee, maar het zijn vooral de rode vleessoorten (rund, schaap en geit) die sterk inboeten aan populariteit.

Pluimveevlees is steeds dominant

In tegenstelling tot de proportionele afnemende consumptie van runds- en varkensvlees nam de bijdrage van pluimveevlees in het totale vleesverbruik wereldwijd toe van 33% tot 43,4% tussen 2000 en 2019. Tijdens deze 20 jaar steeg de wereld pluimveeconsumptie van 9,8 kg in 2000 tot 14,7 kg per hoofd in 2019 (Tabel 2).

In 13 van de 35 bestudeerde landen verdubbelde de consumptie van pluimveevlees en in 30 van de 35 (of 86%) werd een lineaire toename vastgesteld. In 15 van de 35 nam de hoofdelijke pluimveeconsumptie zelfs met >10kg toe tussen 2000 en 2019. In Rusland, Malaysia en Peru was de toename zelfs groter dan 20 kg/inwoner. Een lichte afname van de consumptie werd enkel vastgesteld in Ethiopië, Nigeria en Paraguay terwijl in Israël en Thailand geen trend zichtbaar was.

Ondanks de toename van de vleesconsumptie in landen met een laag of gemiddeld inkomen, blijven er grote verschillen

Tabel 2: Vergelijking van de PLUIMVEEVleesconsumptie (kg/hoofd) in 2000 en 2019 in een aantal bestudeerde landen

	In 2000	In 2019	Verschil als %
Australië	29,7	43,5	+46,5
Brazilië	26,1	40,3	+54,6
Canada	29,7	35,3	+18,9
China	8,4	14,0	+67,9
Indonesië	3,5	7,8	+124,4
Indië	0,8	2,4	+218,3
Japan	12,8	17,7	+37,9
Nigeria	1,2	0,9	-25,6
Noorwegen	8,5	17,7	+108
Rusland	8,8	30,6	+247,8
Zwitserland	11,8	14,7	+24,7
Verenigd Koninkrijk	25,4	30,1	+18,1
USA	43,2	50,1	+15,9
Vietnam	4,0	16,2	+304,7
Mondiaal	9,8	14,7	+51,3

De mondiale vleesconsumptie nam tijdens de laatste 20 jaar toe van 29,5 kg tot 34,0 kg/hoofd.

De laatste 20 jaar nam de consumptie van pluimveevlees in sterke mate toe in 86% van de bestudeerde landen.

bestaan. Zo bedraagt de globale vleesconsumptie in India en Ethiopië minder dan 5 kg/inwoner terwijl in de USA en Australië dit in de buurt van 100 kg ligt.

Toekomstige vleesconsumptie?

Binnen de groep van de 35 bestudeerde landen nam de totale hoofdelijke vleesconsumptie af in Nieuw Zeeland, Canada en Zwitserland. Milieuoverwegingen, gezondheid, dierenwelzijn en de beschikbaarheid van plantaardige alternatieven zijn de voornaamste beweegredenen hiervoor. Voor diverse andere bestudeerde landen is er bewijs dat de piekconsumptie bereikt is of nabij is.

Pluimveevlees was en is nog steeds de driver voor toenemende vleesconsumptie.

Door clustering van de resultaten kwamen tot 2 grote groepen en kon men de vleesconsumptie linken aan het Bruto Nationaal product (BNP). De eerste groep zijn landen waar het BNP sterk toenam tussen 2000 en 2019 en waar terzelve tijd een sterke toename van de vleesconsumptie vastgesteld werd. De tweede cluster (9 van de 35) waar er tussen het veranderde BNP en de vleesconsumptie geen verband vastgesteld werd. Het omslagpunt dat de onderzoekers vastgesteld hebben ligt in de buurt van 40.000 USD van het hoofdelijk BNP. Boven deze grens is stijgende welvaart (inkomen) geen stimulans meer voor toenemende consumptie, maar eerder een negatieve driver.

Besluit

Deze studie toont duidelijk aan dat in 'rijker landen' de totale vleesconsumptie over haar piek heen is. In de EU is deze trend al een tijd vastgesteld maar slechts 3 Europese landen waren betrokken in het onderzoek. In tegenstelling tot andere vleessoorten neemt de consumptie van pluimveevlees mondiaal wel nog sterk toe en verovert een steeds maar groeiend aandeel in het totale vleesconsumptiepakket.

Op basis van deze studie verwachten de onderzoekers wel geen verdere toename meer van de mondiale vleesconsumptie per hoofd maar mogelijks wel nog een toename door de aangroei van de wereldbevolking.

(*Bron: C. Whetton et al., 2021. *Animals*, 11, 3466).

Foto: Shutterstock

Piekvleesconsumptie wordt bereikt bij een hoog welvaartsniveau afhankelijk van het bruto nationaal product.

Proefbedrijf Pluimveehouderij kijkt er naar uit om de legkippenhouders te ontvangen

Omwille van de COVID-19 pandemie is het al twee jaar moeilijk om fysieke bijeenkomsten te organiseren en werden onze sectornamiddagen online georganiseerd.

We zouden graag de sector opnieuw op het Proefbedrijf verwelkomen. Indien verantwoord, ontvangen we jullie graag in maart in onze leghennenstal die op dat moment leeg staat.

De sectornamiddag over leghennen zal opgevat worden als een coachingdag waarbij je allerlei korte demo's kan volgen in de stal. We praten jullie bij over de resultaten van onze projecten samen met onze projectpartners.

Lopende projecten

Een reeks projecten met betrekking tot de legsector zijn afgesloten of lopende.

- De aanpak en het beheersen van de rode vogelmijt is uitvoerig aan bod gekomen in onze projecten MiteControl en MitePrevent project.
- Onze ervaring met hennen houden met hele snavels (project "Hele snavels") delen we graag met de legkippenhouders.
- In samenwerking met het ILVO zetten we verder in om de legcyclus te verlengen via het Leglanger project.
- Het is ook mogelijk om kennis te maken met de proefopstelling

van een innovatief huisvestingsysteem voor scharrelhuisvesting.

- We laten zien hoe binnen het project LEGMONI zoeken naar een manier om het welzijn van de dieren aan de slachtlijn te beoordelen.
- Ook de lopende projecten rond biologische leghennenhouderij komen zeker en vast aan bod.
- We stellen kort het ACLIMA-project voor. In dit project wordt er gekeken naar duurzaam watergebruik.

Praktisch

Datum: **vrijdag 18 maart 2022** van 13 uur tot 16.30 uur

Waar: Proefbedrijf Pluimveehouderij Geel, Poel 77 in Geel

Gratis toegang, inschrijving verplicht

Uitnodiging volgt in februari en je kan inschrijven via onze website

Uiterste inschrijfdatum: woensdag 16 maart 2022

Het doorgaan van deze coachingnamiddag zal vanzelfsprekend afhangen van de evolutie van de maatregelen in het kader van de COVID-19 pandemie en de vogelgriep problematiek. Op het ogenblik van de aankondiging begin dit jaar zijn beide zeer moeilijk in te schatten. Maar we zijn hoopvol dat we de online sessies kunnen vervangen door een veilige fysieke ontmoetingsnamiddag. We houden jullie op de hoogte via onze website of nieuwsbrief.

Naar de rechtbank stappen: opnieuw duurder sinds 1 juni 2021?

tekst: Solange Tastenoye

Sinds 1 juni is er een verhoging van de zogenaamde "rechtsplegingsvergoeding"; dit is een forfaitaire tegemoetkoming in de kosten en honoraria van de advocaat van de in het gelijk gestelde partij. Dit betekent dat de verliezende partij een forfaitair bedrag moet betalen aan de winnende partij voor de kosten en honoraria van haar advocaat. Sinds 1 juni 2021 werden deze bedragen opnieuw aangepast; wat betekent dit concreet?

Moet je wel een advocaat nemen indien je naar de rechtbank stapt? Waar hou je best allemaal rekening mee indien je naar de rechtbank wenst te stappen?.

De rechtsplegingsvergoeding!

Vroeger betaalde elke partij in een rechtszaak haar eigen advocaat. Men ging ervan uit dat de tussenkomst van een raadsman alleen diende om de benadeelde bij te staan, maar verder maakten de kosten en honoraria van deze advocaat geen deel uit van de schade die men had geleden. Deze regeling hield in dat de kosten van de advocaten niet opgenomen waren in de gerechtskosten die door de verliezende partij moesten betaald worden. Van de andere kant vormden deze advocaatkosten evenmin een deel van de schade die het slachtoffer leed ten gevolge van een strafbaar feit, een contractuele of buitencontractuele fout.

Aan deze gang van zaken werd door de "Wet betreffende de verhaalbaarheid van de erelonen en de kosten verbonden aan de bijstand van een advocaat" (een wet van 21 april 2007), een einde gemaakt. De vroegere "rechtsplegingsvergoeding" heeft sindsdien een andere definitie gekregen: sinds dan is het een forfaitaire tegemoetkoming in de kosten en honoraria van de advocaat van de in het gelijk gestelde partij. Dit betekent dat de verliezende partij een forfaitair bedrag moet betalen aan de winnende partij voor de kosten en honoraria van haar advocaat.

Het zijn nu precies de bedragen van deze rechtsplegingsvergoedingen die sinds 1 juni 2021 aangepast werd en verhoogd werden. Hieronder een tabel met deze nieuwe bedragen voor rechtszaken in het algemeen.

Concreet betekent deze verhoging dat het best mogelijk is dat de kosten van uw rechtszaak hoger kunnen worden naargelang het feit of je de zaak wint of verliest. Win je je zaak dan is het aan de andere (de verliezende) partij om u die rechtsplegingsvergoeding te betalen. Op dat ogenblik kom je er dan goed vanaf. Maar verlies je, dat is het aan u om deze vergoeding te betalen en vermits deze nu hoger ligt, dan zal het je inderdaad meer kosten!

Opgelet voor de andere kosten bij dagvaarding!

Men mag niet uit het oog verliezen dat er naast deze rechtsplegingsvergoeding nog andere kosten zijn die moeten betaald worden indien men naar de rechtbank stapt. Een procedure beginnen voor een Belgische rechtbank is niet goedkoop.

	Basisbedrag	Minimumbedrag	Maximumbedrag
Tot € 250,-	€ 195,-	€ 97,50	€ 390,-
Van € 250,01 tot € 750,-	€ 260,-	€ 162,50	€ 650,-
Van € 750,01 tot € 2.500,-	€ 520,-	€ 260,-	€ 1.300,-
Van € 2.500,01 tot € 5.000,-	€ 845,-	€ 487,50	€ 1.950,-
Van € 5.000,01 tot € 10.000,-	€ 1.170,-	€ 650,-	€ 2.600,-
Van € 10.000,01 tot € 20.000,-	€ 1.430,-	€ 812,50	€ 3.250,-
Van € 20.000,01 tot € 40.000,-	€ 2.600,-	€ 1.300,-	€ 5.200,-
Van € 40.000,01 tot € 60.000,-	€ 3.250,-	€ 1.300,-	€ 6.500,-
Van € 60.000,01 tot € 100.000,-	€ 3.900,-	€ 1.300,-	€ 7.800,-
Van € 100.000,01 tot € 250.000,-	€ 6.500,-	€ 1.300,-	€ 13.000,-
Van € 250.000,01 tot € 500.000,-	€ 9.100,-	€ 1.300,-	€ 18.200,-
Van € 500.000,01 tot € 1.000.000,-	€ 13.000,-	€ 1.300,-	€ 26.000,-
Boven € 1.000.000,01	€ 19.500,-	€ 1.300,-	€ 39.000,-

Bovendien is het steeds afwachten wie de zaak zal winnen!

Stap je naar de rechter dan zal je geconfronteerd worden met kosten zoals bijvoorbeeld de kosten voor de gerechtsdeurwaarder, de gerechtskosten, kosten voor de deskundige, intresten, de rechtsplegingsvergoeding, de rolrechten, advocaatkosten, enz.... Met al deze kosten in het achterhoofd kan het nuttig zijn om vooraf na te gaan of het dagvaarden van de tegenpartij wel een goede beslissing is.

Hou ook rekening met de 'rolrechten'!

Indien men een zaak voor de rechtbank wil brengen in België, dan moet dit 'op de rol gezet' worden en moeten er hiertoe "rolrechten" betaald worden.

Deze 'rolrechten' zijn een soort van belasting, een taks die moet betaald worden om de zaak op de rol te zetten. In 2019 kwamen er nieuwe regels tot stand in verband met deze rolrechten.

Voor elke zaak die op de rol komt te staan, zijn de volgende bedragen verschuldigd:

1° in de vredegerichten en de politierechtbanken, een recht van 50 euro;

2° in de rechtbanken van eerste aanleg en de ondernemingsrechtbank, een recht van 165 euro;

3° in de hoven van beroep een recht van 400 euro;

4° in het Hof van Cassatie een recht van 650 euro.

Concreet betekent dit dat deze bedragen moeten betaald worden, ongeacht de waarde die de vordering heeft. Anderzijds moet het rolrecht meestal betaald worden door de partij die de rechtszaak verliest, maar het is de rechter die bepaalt wie ze zal betalen..

Solange Tastenoye.

www.solangetastenoye.be

Volg ons op

GRATIS juridisch advies voor onze abonnees.

Op het telefoonnummer: **013/46.16.24**

Voor persoonlijk advies op ons kantoor:

Bel voor een afspraak op : **013/46.16.24**

Voor advies bij u thuis:

Bel voor een afspraak op : **013/46.16.24**

Tilburg
Stallenreiniging

Oordeelsestraat 84 T 013 - 507 9249
5111 PL, Baarle-Nassau M 06 - 205 39 464

"Gespecialiseerd in het uitmesten en reinigen van stallen"
Ook voor machinale roosterreiniging

www.stallenreinigingvantilburg.nl
E info@stallenreinigingvantilburg.nl

Poultryshop24

In/verkoop van: Pluimvee inventaris,
eierinpakkers en sorteermachines

Informeer naar de unieke mogelijkheden om uw pluimveebedrijf te verkopen via onze website.

www.pluimveebedrijftekoop.eu

Website: www.poultryshop24.com
info@poultryshop24.com
+31 6 53646226

**UW
BEDRIJF
ONZE
UITDAGING!**

*Wij helpen u groeien!
Uw partner in duurzame stalinrichting*

Tivertec

**Stalinrichting
Klimaat- & voedersystemen
Algemene elektriciteitswerken**

SKOV VDL LUBING

Blijf op de hoogte via onze kanalen | 09 328 45 92 | Service 24/7: 09 328 87 53 | Blekkersdijk 6, 9988 Watervliet | info@tivertec.eu | www.tivertec.eu

De middenprijs Deinze duidelijk hoger dan de ABC prijs in 2021

Tekst en beeld: Luc Maertens

Wekelijks wordt in de nationale prijzencommissie te Deinze de braadkippenprijs vastgelegd tussen producenten en handelaars/slachterijen. Daarnaast is er de contractuele ABC notering, die staat voor Aankoopprijs Braadkippen op Contract. De ABC prijsnotering komt tot stand via afspraken tussen slachthuizen en veevoederproducenten, maar zonder inspraak van de producenten. Over de jaren heen, vertoont de ABC prijs een stabiel verloop dan de Deinze prijs die meer aan schommelingen onderhevig is. Doel van de ABC-prijs was tweërlei : de afnameprijs voor de producent méér afvlakken waardoor gemakkelijker het jaar door geproduceerd kon worden, zonder geconfronteerd te worden met een diepe winterdip met neiging tot leeg zetten in die periode. Verder was het de bedoeling om de mogelijkheid te bieden aan de afnemers om langetermijn afspraken te maken met de retail.

Vergelijking notering in 2021

Begin 2021 kwamen we net uit een zeer sterke winterdepressie gekenmerkt door een lage prijsnotering, duidelijk onder de productiekosten. Opvallend was wel het zeer grote verschil tussen beide noteringen in die eerste maanden die liefst opliep tot 10 eurocent/kg (Fig. 1). De heropleving van de Deinze prijs verliep in de volgende maanden met horten en stoten terwijl de ABC notering een vrij regelmatig toenemend patroon liet zien tot aan de zomer.

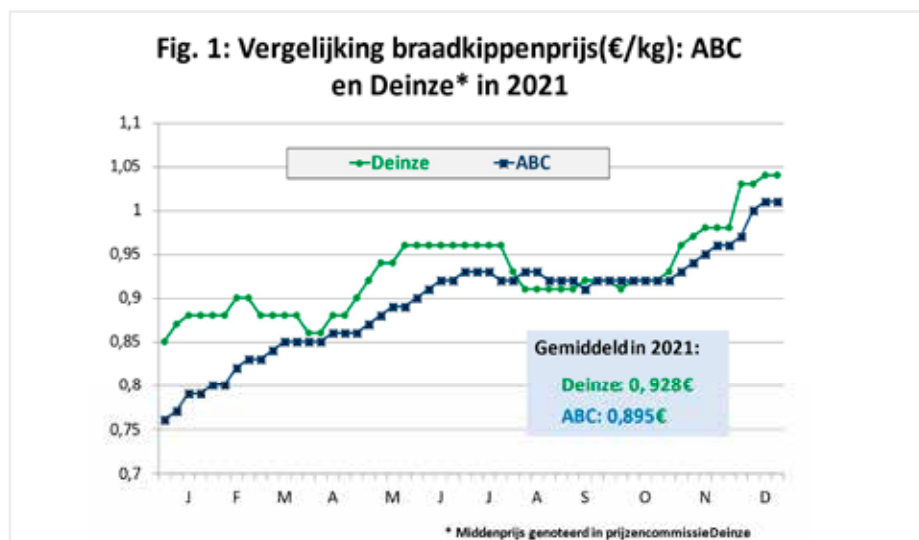
Tijdens de zomer en nazomer bewogen beide prijsnoteringen nauwelijks en zaten in elkaars buurt. Ze volgden absoluut niet de steeds maar stijgende voederprijzen. Dit was vooral merkwaardig voor wat de ABC notering betreft, daar deze pretendeert om de voederkostprijs (die minimum 2/3 van de productiekost uitmaakt) in hun notering te implementeren. Vanaf november begon de Deinze prijsnotering aan een positieve klim op afstand (3 à 4 cent) gevolgd door de ABC notering.

Met uitzondering tijdens enkele zomermaanden was de ABC notering steeds lager dan de Deinze middenprijs. Gemiddeld over 2021 bedroeg dit verschil zelfs ruim 3 eurocent!

Vergelijking noteringen 2005 - 2021

Gemiddeld gezien lagen de jaarlijkse prijsnoteringen van Deinze en ABC vrij dicht in elkaars buurt vanaf 2005 tot en met 2021 (Fig. 2). Uitzonderingen waren 2007, 2010, 2017 maar vooral 2021 waarbij de Deinze prijs telkens duidelijk hoger scoorde (Fig. 2).

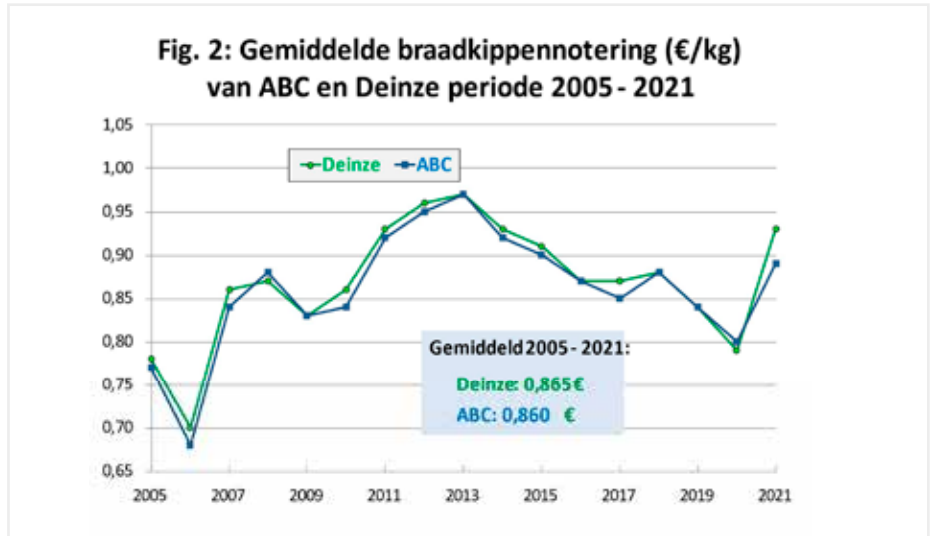
Omdat de productiekosten zowat jaar na jaar stijgen zou men verwachten dat dit zich weerspiegelt in de noteringen. Dit is niet het geval, zoals duidelijk te zien in figuur 2. Na vrij goede jaren van prijszetting (2011 -2015) zijn de noteringen in de volgende jaren afgekald met als absolute dieptepunt 2020. Een gemiddelde note-

ring van € 0,80 in 2020 was het laagste niveau sedert 2006. De duidelijk hogere notering vorig jaar (circa € 0,90) heeft een vertekend beeld naar rendabiliteit toe omdat de voederkostprijs in 2021 met 25-30% gestegen is in vergelijking met de voorgaande jaren.

Genoteerde prijs ≠ uitbetaalde prijs

De veevoedersector in samenwerking met de vervoerders staan in voor de planning van de slachtingen naar de diverse slachterijen toe. De kosten voor laden en vervoer worden afgehouden in de afrekening naar de producenten toe en als algemene regel wordt hiervoor 5 eurocent aangerekend. Of de 'vrije' producenten, die worden uitbetaald op basis van de Deinze notering, ontvangen de weeknotering -5 €cent.

Bij producenten die met afnamecontracten op basis van de **ABC notering** uitbetaald worden wordt eveneens een 'servicekost' voor planning, laad- en vervoerkosten in rekening gebracht. De min prijs hiervoor blijkt nogal variabel te zijn naargelang het

contract of de afgesproken voerprijs maar meestal iets lager dan de 5 eurocent die gangbaar geldt voor de vrije kwekers. Dit verklaart gedeeltelijk waarom ABC lager noteert dan de Deinze prijs.

Better Together

agrifirm

QUARTES

Samen creëren we een duurzame voedselketen voor toekomstige generaties.

www.agrifirm.be

Hyvarki

Bedrijfshygiëne

ERKEND GID-LINES VERDELER

- GSP erkend ontsmettingsbedrijf
- Vliegen-, bloedluis- en ongediertebestrijding
- Doseerapparaten, kuikenpapier en beschermingsmaskers
- Reeds meer dan 20 jaar ervaring

Rene Martens
Veldvoort 28, 2990 Wuustwezel
Tel. & Fax 03/669 84 31
hyvarki@skynet.be

EW GROUP neemt Novogen en Verbeek over

Groupe Grimaud heeft, naar aanleiding van een strategische heroriëntatie, besloten hun legdivisie over te dragen aan de EW Group GmbH. Het gaat daarbij om de bedrijven Novogen en Verbeek. Tot de EW group GmbH, met Duitse basis, behoort nu reeds Aviagen (vleeskippen en kalkoenen genetica) maar eveneens de Lohmann en de Hy-Line leggenetica. Hierdoor vindt er een verdere concentratie van de leggenetica plaats.

“Na 10 jaar de succesvolle ontwikkeling van NOVOGEN en Verbeek gesteund te hebben, was het voor Groupe Grimaud van

belang dat bij overdracht aan een nieuwe eigenaar voldoende mogelijkheden gevonden werden voor een succesvolle verdere ontwikkeling van beide bedrijven. Hiervoor heeft Groupe Grimaud de EW GROUP benaderd, waarbij ze er van overtuigd zijn dat EW GROUP het beste in staat is om zowel NOVOGEN als Verbeek de mogelijkheid te bieden voor verdere ontwikkeling in de toekomst.

Wij willen u graag informeren dat de overname van beide bedrijven door de EW GROUP is afgerond. Onder de nieuwe eigenaar zal NOVOGEN zijn eigen identiteit

blijven behouden, als een onafhankelijke Franse fokkerijorganisatie en Verbeek blijft zelfstandige distributeur voor NOVOGEN producten in de markt

Wij als Verbeek team zijn erg blij met dit mooie strategische perspectief, waarbij het bedrijf Verbeek zich kan door ontwikkelen in een grotere organisatie, wat volop mogelijkheden biedt voor marktwerking, efficiency en flexibiliteit.” aldus het persbericht van Verbeek.

Lonki NV neemt het handelsfonds van Frigo NV over

Lonki NV heeft het handelsfonds van Frigo NV overgenomen, hiermee willen ze een

breder aanbod aanbieden aan dezelfde service. Beide familiale partners en hun medewerkers blijven operationeel actief in de nieuwe organisatie.

Lonki NV is een tweede generatie familiebedrijf en specialiseert in slachten en vermarkten van konijnenvlees en aanverwante producten, gaande van versnijdingen tot kant en klaar bereidingen. Sinds de

oprichting in 1980 groeide Lonki NV uit tot een team van meer dan 75 collega's.

Door deze overname van Frigo NV, wordt hun assortiment verder uitgebreid met onder andere lamsvlees, rundvlees, gevogelte, wild, maar ook vegetarische producten. (Bron: Persbericht Lonki NV).

Roxell lanceert Siroc Sterling™ luchtverwarmer

Roxell breidt het assortiment convectieverwarming voor pluimveestallen uit met de Siroc Sterling™ luchtverwarmer. Dit toestel met gesloten verbranding zorgt voor een goede verticale luchtcirculatie in hoge stallen (vanaf 4,5 meter). Siroc Sterling recupereert de stijgende warmte, mengt die met buitenlucht en geeft de warmte onderaan rondom rond terug vrij.

Het temperatuurverschil tussen de nok en de vloer is slechts 0,5 °C. De warmte is dus gelijkmatig verdeeld over de hele ruimte ook op de plaats waar de kippen leven. Deze luchtverwarmer op gas is Roxells energiezuinige oplossing voor een uniforme warmteverdeling in hoge ruimtes.

Vlaanderen neemt controle op eieren in handen

Vlaanderen zal voortaan toezicht houden op het naleven van de Europese handelsnormen voor consumptie-eieren en tot invoering van een erkenningsplicht voor leghennenbedrijven en een registratieplicht voor pakstations. De Vlaamse regering heeft een eerste goedkeuring gegeven aan een wetgevend initiatief hierover via een nieuw **Besluit van de Vlaamse Regering (BVR)**.

Dit wetgevend initiatief dat door de

Vlaamse regering is goedgekeurd voert een erkenningsplicht in voor leghennenbedrijven en een registratieplicht voor pakstations waar eieren gesorteerd en verpakt worden. "Deze erkennings- en registratieaanvraag dient eenmalig elektronisch ingediend te worden bij het Departement Landbouw en Visserij, dat de aanvragen zal beoordelen."

Voor leghennenhouders en de meeste pakstations verandert er evenwel niks en betreft dit louter een formaliteit. Pluimveehouders die op de datum van het inwerkingtreding van het besluit al geregistreerd zijn bij het Voedselagentschap en

pakstations die al over een toelating beschikken van het FAVV, moeten geen aanvraag meer indienen. "Zij worden geacht al erkend of geregistreerd te zijn en kunnen dus gewoon overgenomen worden."

"Door een registratie te vragen van zowel de landbouwers als de bedrijven waar de eieren verpakt worden, kunnen onze diensten gericht controleren", zo legt Crevits uit. "Als blijkt dat er overtredingen zijn, dan kan er een waarschuwing worden gegeven of een proces-verbaal en administratieve boetes worden opgesteld." Ze wijst erop dat dit in het belang van de boer en de consument gebeurt.

BFA trekt premie salmonellafonds op

Het bestuursorgaan van BFA heeft beslist de premie voor het IFS (Interventie Fonds Salmonella) op te trekken naar 2,5 EUR/1000 dieren vanaf 01/01/2022, waar dit begin 2021 nog maar werd verlaagd naar 0,5 EUR.

BFA, beheerder van het IFS, maakt zich sterk dat deze premieverhoging noodzakelijk is om het Fonds leefbaar te houden nadat de slachthuizen de afwaardering hebben opgetrokken en het aantal positieve tomen aanzienlijk is gestegen. De slachthuizen hebben namelijk in septem-

ber éénzijdig beslist om vanaf het najaar van 2021 de afwaardering van SE/ST tomen te verhogen naar 0,55 EUR per kg levend gewicht. Deze verhoging had een aanzienlijk kostprijsverhogende impact op de schade die per schadedossier moest uitbetaald worden vanuit het Fonds.

Ten opzichte van de voorbije 2 jaren kende het IFS in 2021 aanzienlijk meer schadegevallen, samen met de hogere afwaardering deed dit de reserves in het IFS slinken waardoor een premieverhoging onafwendbaar was.

"De premiebijdrage is een dynamisch gegeven die naar aanleiding van de reserves in het Fonds wordt aangepast, eveneens in 2022 zullen er evaluaties plaatsvinden en zal de premie in functie van de reserves van het fonds bijgestuurd worden", aldus BFA.

Agridagen Ravels uitgesteld naar 20-22 mei 2022

Omwille van de onzekere coronasituatie om een quasi normale beurs te kunnen laten doorgaan beslisten de organisatoren

van de Agridagen, in samenspraak met alle betrokken partijen, om de voorziene beurs op 4-6 maart te annuleren. Intussen was de beursvloer al voor meer dan 95% ingevuld.

Vooraleer een beslissing te nemen voor een eventuele organisatie begin mei, werd door de organisatoren een bevraging uitgevoerd bij de ingeschreven standhouders en werd met tal van organisatorische factoren rekening gehouden. Op basis van

de positieve respons werd beslist om de beurs naar vrijdag 20 tot en met zondag 22 mei te verplaatsen.

Er bleek voldoende draagvlak te zijn bij de exposanten. Er wordt nogmaals benadrukt dat in geval van annulatie geen inschrijvings- of administratiekosten aangerekend zullen worden. Iedere firma zal ook vrij kunnen kiezen om al dan niet deel te nemen aan de uitgestelde beurs.

Europese Unie heft beperkingen op invoer pluimveeproducten uit Oekraïne op

Op 17 januari 2022 heeft de EU de opgelegde beperkingen van de invoer mbt pluimveeproducten uit Oekraïne opgegeven. Deze waren sinds december 2020 van kracht, vanwege uitbraken van HPAI in het land. Zowel voor pluimveevlees als eieren is de EU een belangrijke afzetmarkt voor Oekraïne. Na Brazilië en Thailand is Oekraïne de 3de belangrijkste exporteur van **pluimveevlees**. Door de ingestelde importbeperking is de EU invoer van pluimveevlees vanuit Oekraïne met zo'n 10% teruggelopen in 2021. Het feit dat de EU akkoord was met zonerings, waardoor de invoer is toegestaan van pluimveeproducten uit de gebieden waar geen uitbraken van vogelgriep zijn geregistreerd, verklaart de eerder geringe afname van de importcijfers.

Wat **eieren** betreft, Oekraïne is de EU hun belangrijkste EU afzetmarkt. In vergelijking met 2020 is de EU import vanuit Oekraïne met circa 35% gedaald. Naast de HPAI is vooral de mindere productie (wegens een corruptiezaak) bij één van de gigant legbedrijven (Avangardco) de oorzaak van hun export terugval.

Frankrijk ruimt preventief 2,5 miljoen dieren wegens vogelgriep

De Franse minister voor landbouw Julien Denormandie heeft het preventief ruimen van meer dan 2,5 miljoen stuks pluimvee, voornamelijk eenden, gelast. Dit om verdere verspreiding van HPAI vogelgriep te voorkomen. Die 'sanitaire opruimactie' treft met name het zuidwesten van het land dat in voorafgaande jaren al eerder door massale uitbraken is getroffen.

In Frankrijk zijn eind januari bijna **300 pluimveehouderijen** besmet geraakt. Het overgrote deel daarvan bevindt zich in het departement Les Landes en omliggende streken. Die regio telt momenteel rond de 1.300 kippen- en 850 eendehouderijen. In Les Landes is pas op 16 december een eerste geval ontdekt maar sindsdien loopt het aantal snel op. In Noord Frankrijk, nabij onze grens was dit eind vorig jaar reeds het geval.

Het Franse ministerie heeft eenden- en andere pluimveehouders in Les landes en omgeving nu verboden om nieuwe kuikens op te zetten. Bovendien worden 2,5 miljoen al aanwezige dieren preventief geruimd, wat komt bovenop de 600.000 dieren die al geruimd zijn. Denormandie heeft de hulp van slachthuizen ingeroepen om de operatie 'snel' afgerond te krijgen (MC).

Verbod op afdoden ééndagshaantjes van kracht in Duitsland

In Duitsland is er sedert 1 januari 2022 een verbod op het doden van ééndagshaantjes van kracht. Omdat Duitsland een belangrijke importeur is van eieren (vooral vanuit Nederland) heeft dit gevolgen voor zowel de legsector als de vleeskippensector. Het opfokken van de niet economisch verantwoorde haantjes zorgt voor een grote meerprijs (zowat een verdubbeling van de **poeljenprijs**). Deze wordt via een meerprijs voor de eieren (deze in schaal) afkomstig van 'Ohne Küchen Töten' legkippen gerecupereerd op kosten van de consument.

Anderzijds nemen die leghaantjes langdurig **vleeskippenplaatsen** in. Hierdoor loopt de productie van vleeskippen in Nederland terug.

Groot legkippenbedrijf getroffen door HPAI in Polen

Begin januari is in Polen in zo'n 90 kilometer van Poznań, het vogelgriepvirus vastgesteld op een bedrijf met meer dan **620.000 leghennen**. Dit bovenop de vele tientallen besmettingen met het hoogpathogene H5N1 op voornamelijk kalkoen-, eenden- maar ook vleeskuiken- en leghennenbedrijven.

Tekort aan eieren dreigt omwille van de ruiming in kader van vogelgriepmaatregelen

Wanneer we alle geruimde legkippenbedrijven in de diverse getroffen landen bijtellen, dan komen we – eind januari – snel uit op reductie van de legkippenstapel van iets meer dan **5 miljoen legkippen** in de EU. Rekening houdende dat er zo'n 370 miljoen legkippen zijn in de EU, dan betekent dit dat er nu reeds bijna 2% minder legkippen productief zijn. Omdat er niet direct poeljen voorhanden zijn of er niet terug opgezet mag worden, zal dit zeker in de eerstkomende maanden een effect hebben op de productie van eieren.

Reken daarbij de **problemen in Oekraïne** (corruptie en oorlogsdreiging) die hun productie sterk afgeremd hebben en ook het recent opduiken van de **HPAI problemen in de VS**, of wereldwijd dreigt op korte termijn het aanbod aan eieren eerder af dan toe te nemen. Dat dit (gunstige) gevolgen moet hebben voor de prijszetting voor producenten, lijkt een logisch gevolg (LM).

TV kijken doen we de laatste tijd niet veel meer. Maar als er een PANO reportage over vleeskippen op TV komt, is de verleiding te groot om niet te kijken. Nochtans, meestal is het niet echt bevorderlijk voor het gemoed om zo vlak voor het slapen dergelijke programma's te volgen.

Ik was toch enigszins met verstomming geslagen dat er zoveel consumenten aangaven om meer te willen betalen voor meer dierenwelzijn. Nochtans zijn er nu ook allerhande alternatieven in de winkel te vinden waar je kan kiezen voor meer welzijnseisen voor de kip en de productiewijze. Ondanks blijft dit een niche markt. 'De middenstand regeert het land' zong Gorki. Toch heeft blijkbaar de consument/burger nog niet door dat het winkelrek voor een groot stuk bepaald wordt door de keuze die zij effectief maken wanneer ze hun stukje vlees of doosje eieren in hun mandje leggen. Het verbaasde me ook dat de inkoper van een winkel niet kon zeggen of er buitenlandse kip te vinden was in de verwerkte kipproducten. Mijn inziens heeft men dan een integriteitsprobleem. Het is de ziekte van deze maatschappij. Zo lang we zelf geen dingen moeten veranderen aan onze houding of manier van leven, vinden we milieu en dierenwelzijn erg belangrijk. Maar wanneer de kosten omhoog gaan, of iets niet meer beschikbaar is, zijn we niet meer bereid om nog iets aan milieu of dierenwelzijn te doen. Dat je als boer de onderste schakel bent en de verandering er niet kan komen, zolang je als enige de kar moet trekken, dat houdt onze sector in zijn greep. We staan ter plekke te trappelen en krijgen ondertussen de verwijten naar ons hoofd geslingerd. Een stikstofcrisis, biodiversiteitscrisis, een dierenwelzijnsprobleem, te weinig of te veel water, vogelgriepdiscussies, ...

Heel veel mensen hebben een mening over dingen waar ze eigenlijk niet genoeg feiten over kennen. En toch begrijp ik dat mensen er zich een mening over vormen. Ieder mens is drie maal per dag aan tafel betrokken bij de voedselproductie. Ik was dan ook aangenaam verrast door de pluimveehouders in de PANO-reportage. Zij gaven een uiterst integere en transparante inkijk in hun bedrijven. Ze vertegenwoordigden op een hele mooie manier onze landbouwsector waar we wel degelijk fier op mogen zijn.

Dat onze voedselveiligheid een goed geoliede machine is die ervoor zorgt dat enkel de beste stukjes kipenvlees in de winkelrekken komen te liggen, is een kippenvlees op éénienders hoed. Ik heb de chocomousse nooit laten staan tijdens mijn zwangerschappen omdat ik weet dat onze eieren ten allen tijden kwalitatief geproduceerd worden en over gecontroleerd worden. En dat loont zich nu in het feit dat er eens goed moet worden nagedacht over onze toekomst als boer in België. Ik kan me niet voorstellen dat de consument in de toekomst buitenlandse kip inclusief Salmonella op zijn bordje wil.

Hoog tijd volgens mij dat onze retailers een keer echt in gesprek gaan met de boeren en niet eenzijdig nieuwe eisen opleggen. Waar willen we als sector naartoe in de toekomst? En waar zien de retailers toekomst in? En kunnen we het mogelijk maken om samen dingen te verbeteren zonder dat de boer dupe is van zijn eigen inspanningen. We zien allemaal wat er gebeurt in de legsector waar verrijkte kooi-eieren bijna hetzelfde betaald worden als een scharrelei. Best dat we daar lessen uit trekken voor de toekomst willen we gemotiveerde, enthousiaste en ondernemende boeren houden in ons landje.

Mariëlle Smits Schalk

Legkippenhoudster

Marktprijzen

Eierprijzen markt Kruishoutem (volgens prijzencommissie) - per 100 stuks in euro

Witschalige eieren

	4.01	11.01	18.01	25.01	4.01	11.01	18.01	25.01
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	8,53	8,35	8,32	8,32	8,53	8,35	8,32	8,32
Cat 1	7,29	7,11	7,08	7,08	7,29	7,11	7,08	7,08
Cat 2	6,79	6,62	6,59	6,59	6,79	6,62	6,59	6,59
Cat 3	6,29	6,13	6,11	6,11	6,29	6,15	6,11	6,11
Cat 4	5,78	5,64	5,62	5,62	5,93	5,83	5,72	5,74
Cat 5	5,28	5,15	5,13	5,13	5,28	5,15	5,13	5,13
Cat 6	4,78	4,66	4,64	4,64	4,78	4,66	4,64	4,64
Cat 7	4,28	4,17	4,15	4,15	4,28	4,17	4,15	4,15
	1,072	1,044	1,025	1,025	Industrieprijs wit/kg			

Bruinschalige eieren

	4.01	11.01	18.01	25.01	4.01	11.01	18.01	25.01
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	8,93	8,75	8,72	8,72	9,91	9,74	9,65	9,65
Cat 1	7,69	7,51	7,48	7,48	8,67	8,50	8,41	8,41
Cat 2	7,29	7,12	7,09	7,09	8,10	7,93	7,84	7,84
Cat 3	6,79	6,63	6,61	6,61	7,39	7,23	7,13	7,13
Cat 4	6,23	6,09	6,07	6,07	6,53	6,37	6,29	6,29
Cat 5	5,28	5,17	5,13	5,13	5,28	5,17	5,13	5,13
Cat 6	4,78	4,66	4,64	4,64	4,78	4,66	4,64	4,64
Cat 7	4,28	4,17	4,15	4,15	4,28	4,17	4,15	4,15

Pluimveemarkt prijzencommissie Deinze (met inbegrip Belplume toeslag)

Week van	5.01	12.01	19.01	26.01
extra zware soepkippen	0,56€-0,60€	0,60€-0,62€	0,61€-0,63€	0,64€-0,66€
bruine soepkippen	0,15€-0,17€	0,15€-0,17€	0,17€-0,19€	0,21€-0,23
witte soepkippen	0,10€-0,12€	0,10€-0,12€	0,12€-0,14€	0,16€-0,18€
braadkippen	1,03€-1,05€	1,05€-1,07€	1,07€-1,09€	1,07€-1,09€
ABC	1,02 €	1,02 €	1,03 €	1,05 €
konijnen	2,70 €	2,60 €	2,50 €	2,50 €

FOSSIL SHIELD IW

REGISTRATIENUMMER: BE-REG-00424

EFFICIËNTE EN EENVOUDIGE BESTRIJDING VAN VOGELMIJT

Fossil Shield IW is een in water emulgeerbaar biocide (op basis van synthetisch amorf Si) ontwikkeld voor een efficiënte en eenvoudige bestrijding van de vogelmijt in leghennenstallen. De emulsie wordt, na wassen en desinfecteren, aangebracht tijdens de leegstand dmv diverse sproeisystemen.

Verkrijgbaar in 10kg zakken.

Voor meer informatie:
DAEM ECO BV Nerumstraat, 7 B-9340 LEDE
 TEL: 053 80 92 22 – MOB: 0479951744 – MAIL: cdaem@daemeco.be

Ven Poultry B.V.

ZO... NU EERST UW PARTNER IN LEVEND PLUIMVEE CONTACTEREN

Voor de werkelijke beste condities voor uw soepkippen:
www.venpoultry.nl • +32 (0)14-453040 of +31-653487136

Handelsnoteringen Kruishoutem

Witschalige eieren

	4.01	11.01	18.01	25.01	4.01	11.01	18.01	25.01
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	9,53	9,35	9,32	9,32	9,53	9,35	9,32	9,32
L	7,79	7,62	7,59	7,59	7,79	7,62	7,59	7,59
M	6,78	6,64	6,62	6,62	6,93	6,83	6,72	6,74
S	5,38	5,26	5,24	5,24	5,38	5,26	5,24	5,24

Bruinschalige eieren

	4.01	11.01	18.01	25.01	4.01	11.01	18.01	25.01
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	9,93	9,75	9,72	9,72	10,91	10,74	10,65	10,65
L	8,29	8,12	8,09	8,09	9,10	8,93	8,84	8,84
M	7,23	7,09	7,07	7,07	7,53	7,37	7,29	7,29
S	5,38	5,26	5,24	5,24	5,38	5,26	5,24	5,24

Gemiddelde poeljenprijs aanpassing

Jaar-week	Gemiddelde Poeljenprijs Aanpassing	
	Gemiddelde opkvoederprijs € / 100 kg	Aanpassing € / 100 afgeleverde poeljen
2022/2	38,89	113,49
2022/3	39,12	114,82

Prijzen grondstoffen (per ton)

	5.01	12.01	19.01	26.01
Tarwe	ng	238,50 €	233,00 €	245,00 €
Wintergerst	ng	235,50 €	227,00 €	237,50 €
Maïs (15% vocht)	ng	238,50 €	231,00 €	237,50 €

OptiBalance, klaar voor de toekomst!

Wil je meer weten?

Contacteer uw technisch verantwoordelijke

Spoormans

Regio west

J. Vergoote | ☎ +32 473 804247 | jasper.vergoote@spoormans.com
J. Poelvoorde | ☎ +32 478 776846 | jonas.poelvoorde@spoormans.com

Regio oost

V. Hofmans | ☎ +32 478 880355 | victor.hofmans@spoormans.com
L. Steurs | ☎ +32 479 257396 | lex.steurs@spoormans.com

ROSS – THE COMPLETE PACKAGE

The Reproductive Performance – The FCR & Liveability – The Processing Yield
You Want

To learn more about Ross® visit aviagen.com/ross

